28ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7592 15 ԱՊՐԻԼ 1911 ՈՒՐԲԱԹ

28 Avril 1911 28me année N.7592

نومرو ۷۵۹۲ ۱۵ نیسان ۱۳۲۷ جمعه

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 تاریخ تأسیسی ۱۸۸۳ . بازار ایرتسندن ماعدا هر کون نشر اولنور

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ - ԳԱԼԱԹԻԱ
[illegible]VELK »
[illegible]RMÉNIEN
[illegible]UR-PROPRIÉTAIRE
KR[illegible]N BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

آره وولك
نسخه‌سی
۱۰ پاره
10 [illegible]ՐԱ

آره وولك
یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز و مدیری قره‌کین بویاجیان
درسعادت غلطه
ابو[illegible] [illegible] ابرتیله برابر ولایات
ایچون [illegible] آلتی آیلغی ۵٤ غروشدر .
Բաժանորդագր. Տարեկան Կ. Պոլիս
Գաւառներու » 100 [illegible]
Արտասահման » 35 » 20 Ֆրք.

ԲՌՆԻ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ

Անցած օր առիթ ունեցայ այցելելու Ազգային Հիւանդանոցը, ինչպէս նաեւ անոր անբաժան մասը կազմող յիմարանոցը:

Խենթերու հետ շփումը երբեմն օգտակար կրնայ ըլլալ ինքզինքնին խելացի կարծողներուն: Ասիկա անձնական փորձառութեան վրայ յենլով է որ կ'ըսեմ:

Ցաւով նշմարեցի սակայն որ շնորհքով խենթեր կը պակսէին մեր Ս. Փրկչի յիմարանոցին մէջ:

— Հիներուն տեղ բռնող չըլլար կոր, ըսաւ յիմարապահը մելամաղձօրէն:

Խենթութեան ինքնատիպ, նշանաւոր պարագաներ գրեթէ բնաւ չկային եւ կարելի է ըսել որ հոն գտնուող խենթերը մեծ տարբերութիւն մը կամ առաւելութիւն մը չունէին դուրսը պտտող խելքը գլուխը մարդոց հետ:

Հիւանդանոցի ներքին բժիշկներէն մին որ ամենայն հաճոյակատարութեամբ ինծի կ'ընկերանար ըսաւ.

— Միայն մէկ տարօրինակ խենթ մը ունինք, բայց այն ալ հիմա բուժական կարգի բերինք:

— Ի՞նչ էր այդ տարօրինակ խենթին մենամոլութիւնը, հարցուցի:

— Այդ խեղճը, բացատրեց բժիշկը, Համիտեան բռնակալութեան շրջանին երկար տարիներ կ'երեւայ որ զնտաններու մէջ բանտարկուած մնացեր է ու տակէ մտային խանգարում մը ունեցեր է, այնպէս որ բանտէն ելլելէն վերջն ալ միշտ ինքզինք բանտարկեալ կը կարծէ եղեր ու տեղէն չշարժիր: Իր ընտանիքը՝ յուսահատ՝ առեն հոս բերին: Ամիսներով անկիւն մը քաշուած կը նստէր եւ կ'երեւակայէր որ երկաթապատ վանդակներով բանտի մը մէջ է, թէ ձեռքերը եւ ոտքերը կապուած են. թէ չկրնար ազատօրէն քալել կամ խօսիլ: Երբ զինքը բռնի իր անկիւնէն ունէինք, կ'ուզէր կրկին հոն վերադառնալ, վախնալով որ իբրեւ փախստական զինքը պատիժի կ'ենթարկէին: Այնչափ [illegible]ուած էր այս բանտարկուած ու կաշկանդուած ըլլալու գաղափարին, որ ազատութեան խօսքը անգամ սարսափ կ'ազդէր իրեն: Վերջապէս ստիպուեցանք զինքը բռնի պարտէզ հանել, քալեցնել, մարդու մէջ խօթել, թող չտալ որ թեւերը կապած կենայ, ընդդիմութիւն ցոյց տուած ատեն զինք պաղ ջուրով «դուշ»ի ենթարկել, նոյնիսկ երբեմն քանի մը ապտակ ալ զարնել, որպէսզի համոզենք զինքը որ ազատ է.... Մեր դարմանումի այս եղանակը իր օգուտը ունեցաւ կամաց կամաց. հիմա, առանց բռնութեան, իր յօժար կամքով պարտէզ կ'իջնէ, կը պտտի, օդ կ'առնէ, թեւերը ու ոտքերը կը շարժէ, վերջապէս ազատութեան ճամբուն մէջ մտած է:

Եւ բժիշկը մատովը ցոյց տուաւ իր ակնարկած խենթը որ արդարեւ հանդարտիկ ու զուարթ դէմքով մը կը պտտէր պարտէզին մէջ:

⁂

Յիմարանոցէն մեկնելէ ետքը, երկար ատեն մտածեցի այդ խենթութեան պարագային եւ տարօրինակ նոյնութիւն մը նշմարեցի այս խանգարեալ ոգիին ու մեր տարաբախտ երկրի բնակիչներուն մէկ մասին մտային վիճակին միջեւ:

Դարաւոր բռնակալութիւնը եւ ստրկութիւնը որուն մէջ ապրած են բոլոր արեւելեան ժողովուրդները, իշխող եւ հպատակ հաւասարապէս, յառաջ բերած է մեր մէջ տեսակ մը մտայնութիւն զոր կարելի է անուանել «ազատութենէ խրտչում»: Դիտեցէ՛ք երեք տարիէ ի վեր, սահմանադրական ազատ ռեժիմի հաստատութեան օրէն, ատեն ատեն յառաջ եկած խլրտումները, համբաւաւոր Քէօր Ալիէն մինչեւ այսօր, եւ պիտի տեսնէք որ բոլոր այդ շարժումներու պարագլուխները սա տեսակ պահանջումներ կ'ընեն, այլ եւ այլ ծածուկ կամ յայտնի ձեւերով.

— Կը պահանջենք որ ձեռքերնիս կապէք.

— Կ'ուզենք որ ոտքերնիս շղթայ անցնէք:

— Պէտք կը զգանք բանտարկուելու:

— Ինչու թոյլ կուտաք որ ուզածնիս ուտենք կամ խմենք, քէյֆերնուս պէս [illegible]:

Եթէ ուշի ուշով քննենք երեք տարիէ ի վեր նոր ռեժիմի դէմ արտայայտուած դանգատները, դժգոհութիւնները, հակառակութեան փորձերը, անոնց խորը ուրիշ բան չենք գտնար այլ եթէ վերոյիշեալ առարկութիւնները:

Այս մտայնութիւնը պէտք է փոխել, պէտք է բռնի ազատութեան վարժեցնել ժողովուրդը եւ անոր ստրկացեալ ու [illegible] անդամալոյծ պարագլուխները [illegible] օդի ու ազատ շարժում[illegible] ընել տալ եւ, հարկ [illegible] [illegible]թեան պաղ ջուր[illegible] [illegible] մեն[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]բերենք:

Կա՛մ բռնի ազատութիւն կա՛մ բռնի ստրկութիւն. — ուրիշ ճամբայ չի կայ մեզի համար:

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՅԱՐԱԲԵՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ ՄԸ ԵԳԻՊՏԱՀԱՅՈՑ ՄԷՋ

Քանի մը տարիէ ի վեր յարաբերական խնդիր մը կը յուզուէր եգիպտական կառավարութեան եւ Ազգային Առաջնորդարանի միջեւ: Կառավարութիւնը ո՛չ Քաղաքական Ժողով, ո՛չ ալ Երեսփոխանական Ժողով ճանչնալ կ'ուզէր, այլ ազգային միակ օրինական իշխանութիւն կ'ընդունէր Առաջնորդը, սա՛ առարկութեամբ թէ իրեն անծանօթ կը մնան մեր ներքին կեանքը կանոնաւորող օրէնքները: Կառավարութիւնը կը թելադրէր Եգիպտահայոց համար Ազգային Օրէնք մը պատրաստել եւ իրեն ծանուցանել ի վաւերացումն, որմէ յետոյ պիտի օրինաւոր ճանչնար մեր ժողովները եւ դիւրացնէր անոնց յարաբերական գործերը, ճիշդ ինչպէս որ այդ կարգի օրէնքներ խմբագրած եւ վաւերացնել տուած էին Եգիպտոսի Հայ-Կաթոլիկ, Ղպտի եւն. համայնքները: Ասոր պատճառաւ, յարաբերական գործերը մեծապէս կը տուժէին Առաջնորդի մահուան, հրաժարման կամ բացակայութեան պարագային:

Առաջնորդարանը երկար այս վիճակէն յուսահատած, վերջ ի վերջոյ որոշած էր Սահմանադրութենէն եւ տեղական առանձնայատուկ պայմաններէն ներշնչուած ազգային օրէնք մը պատրաստել եւ Երեսփ. Ընդհ. Ժողովոյ բովէն անցունելէ յետոյ կառավարութեան ներկայացնել ի վաւերացումն:

Այս նպատակաւ Գահիրէի Քաղ. Ժողովը օրէնսդէտ անձնաւորութիւններէ բաղկացեալ յանձնախումբի մը յանձնած էր տեղական օրէնքի մը պատրաստութեան գործը, որ իր աշխատութիւնը աւարտելով Աղեքսանդրիոյ Քաղաք. Ժողովին յղած էր ի քննութիւն: Այս վերջինն ալ իր կողմէն յանձնախումբ մը ընտրելով՝ նոյն աշխատութեան քննութիւնը յանձնարարած էր: Աղեքսանդրիոյ յանձնախումբը, իր կողմէն հարկ տեսած փոփոխութիւնները ընելով՝ տարբեր կանոնագիր մը պատրաստած էր, եւ կը մնար Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ Քաղաք. Ժողովները խառն նիստի հրաւիրել նոյն երկու կանոնագիրները նկատողութեան առնելու համար, երբ Աղեքսանդրիոյ Թեմ. Ժողովին նորընտիր ատենապետ Արթին պէյ Բէյլիկեան օրինական խնդիր մը յարոյց:

Ն. Վսեմութիւնը յայտարարեց թէ կառավարութիւնը չի կրնար Ազգային Սահմանադրութենէն տարբեր օրէնք մը պահանջել Եգիպտահայերէն, որովհետեւ Եգիպտոսը քաղաքականապէս անկախ երկիր մը չէ, այլ Վեհ. Սուլթանի գերիշխանութեան տակ կը գտնուի: Ուստի եւ Ն. Վսեմութիւնը եզրակացուց թէ բնաւ պէտք չկայ նոր օրինագիծ պատրաստելու՝ մինչեւ որ կառավարութիւնը մեզի պաշտօնապէս չի յայտարարէ թէ կայսերական իրատէն չի ճանչնար:

Աղեքսանդրիոյ Քաղաք. Ժողովը համակարծիք գտնուեցաւ իր ատենապետին օրինական դիտողութեան եւ նոյն մտօք զեկոյց մը ղրկեց Գահիրէի Քաղաք. Ժողովին:

Այս վերջինոյն ատենապետը, Պօղոս փաշա Նուպար, նկատի ունենալով խնդրոյն բացառիկ կարեւորութիւնը, խնդրեց Առաջնորդէն խառն նիստի հրաւիրել երկու քաղաքներու Գաւառական Ժողովները: Յիշեալ նիստին մէջ որոշուեցաւ որ երկու ժողովներու ատենապետները պաշտօնական դիմում մը ընեն կառավարութեան եւ իրենց օրինական-քաղաքական համոզումները պարզեն եւ իրենց բանակցութեանց արդիւնքը Միացեալ Ժողովներուն հաղորդեն տասնըհինգ օր յետոյ գումարելի խառն նիստին մէջ:

Ըստ այսմ Պօղոս փաշա Նուպար եւ Արթին պէյ Բէյլիկեան դիմում ըրին Խտիւական Օրէնսդրական Խորհրդականին Պ. Բօքըս Սէյսի, որմէ կախում ունի բոլոր այս կարգի օրինական կնճռութեանց լուծումը, եւ իրեն պարզեցին շարունակ ժամուկէս իրենց օրինական—քաղաքական հայեցակէտները:

Պ. Բօքըս Սէյսի ուշի ուշով ունկնդրելէ եւ քննադատաբար վիճաբանելէ յետոյ վերջապէս խոստացաւ տալ Եգիպտահայոց պաշտօնական ներկայացուցիչներուն եւ որոշուեցաւ որ Եգիպտական կառավարութիւնը յետ այսօրիկ պիտի ճանչնայ.

1. Ազգ. Սահմանադրութիւնը իբրեւ Եգիպտահայոց Ազգ. Օրէնք:

2. Պիտի ճանչնայ Ազգային Պատրիարքարանի կողմէն տեղական բացառիկ պայմաններու ձգող եւ կանոնաւորող վարչական հրահանգներ իբրեւ «ընդլայնում եւ մեկնաբանութիւն» Ազգային Սահմանադրութեան:

3. Ազգային Սահմանադրութեան եւ Պատրիարքարանի Վարչական հրահանգին [illegible] Եգիպտական կառա[illegible] [illegible]

ԱՐՏ[illegible]

ԱՆԳԼ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆԸ

Իտալիոյ [illegible] առթիւ Հռոմ գտնուող Քոննօթի իշխանին ի պատիւ, Քուիրինալի արքայական պալատին մէջ հացկերոյթ մը տրուած է: Վիքթօր Էմմանուէլ թագաւորը բաժակաճառ մը արտասանած է, շեշտելով անգլիա-իտալական բարեկամութիւնը. «Ն. Կ. Վեհափառութեան Ճորճ թագաւորին եւ իմ մէջս կ'ապրի եւ պիտի ապրի այն փոխադարձ սէրը որ զիս Ն. Կ. Վեհափառութեան Էտուարտ թագաւորին կը միացնէր, ինչպէս որ կ'ապրի եւ պիտի ապրի այդ կարգի վեհապետին անջնջելի յիշատակը: Անգլիական ժողովուրդին համակրութիւնը ու եւ օգնութիւնը մը եղաւ իտալական ժողովուրդին համար, երբ այս վերջինը

حریت جبریه

کچنده ، بالمناسبه یدی قله خارجنده‌کی ارمنی خسته‌خانه‌سیله آنك اقسامندن بولنان مجنونخانه‌یی زیارت ایتدم .

کندی کندیلرینی عقللی ظن ایدنلر ، آره صیره مجنونلرله تماسده بولنسه‌لر ، فائده‌دن خالی اولماز . بونی ، تجربهٔ ذاتیه‌مه استناداً سویله‌یورم .

حالبوکه ، مذکور مجنونخانه‌ده ، لایقیله مجنونلر بولنمادیغی ، منظور چشم تأسفم اولدی .

تیمارخانه‌جیلردن بری برطور محزونانه ومکدرانه ایله :

— هیهات ! اسکیلرك یرینی طوتانلر اولمایور !

دیدی .

خارق العاده ، غریب جنت اثری همان هیچ ظهور ایتمیور ، دینیله بیلیردی . شویله‌که ، اوراده بولنان مجنونلرك ، طیشاریده طولاشان عقلی باشنده آدملردن بویوك برفرق ومزیتلری یوق کبی ایدی .

برنزاکت مهمانوازانه ایله بکا رفاقت ایتمکده اولان داخلی طبیبلردن بری :

— یالکز بردانه تحاف مجنونمز وارایدی ، فقط آنی ده شیمدی ایجه اصلاح ایتدك ، دیدی .

— بو تحاف مجنونده‌کی حالت مخصوصه عجبا نه‌ایدی دیو سؤال ایتدم . طبیب جواباً :

— آکله‌شیلیه [illegible] آ . بوزواللی ، حمیدك دور استبدادی [illegible] [illegible]خانه‌لرده [illegible] [illegible]در : [illegible] [illegible]دیکی حالده [illegible]خانه‌ده ظن [illegible] عائله‌سی [illegible] [illegible]تیردیلر . [illegible] الآن دمیر پارماقلی برحبسخانه‌ده بولونیور ، الایله آیاقلری باغلی اولوب سربستجه یورویوب سویله‌یه‌مزکبی غریب خیالاته طالوب طورور . کندیسنی بولندیغی کوشه‌دن جبراً قالدیردیغمزده ، ینه اورایه عودت ایتمك ایستردی . فرار جزاسنه محکوم اولمقدن قورقویوردی . حال محبوسیته ، فکر موقوفیته اودرجه مأنوس اولمشدی‌که ، «حریت» لفظی بیله کندیسنی دوچار دهشت ایدیوردی ، والحاصل ، آنی زوراکی باغچه‌یه چیقاروب یوروتمکه ، باشقه‌لریله انسیت ایتمکه ، قوللری باغلی اوطورتمامغه مجبور اولدق . عدم اطاعت ومقاومتده بولندیغی وقت ، صوغوق صودوشی اجرا ایدیوردق ، حتی حر اولدیغنی کندیسه آکلاتمق ایچون ، حین اقتضاده بعضاً برقاچ طوقات یاپیشدیریردق... بواصول تداوینك ثمره‌سی یاواش یاواش کورلمکه باشلادی . شیمدی ، جبره حاجت قالمقسزین ، حسن رضاسیله باغچه‌یه چیقار ، طولاشیر ، هوا آلیر ، ال وایاقلرینی تحریك ایدر . نهایت دائرهٔ افاقته داخل اوله‌بیلمشدر .

طبیب ، مرقوم مجنونی پارماغیله بزه کوستردی . حقیقةً ، یوزنده اثر سکون وممنونیت نمایان اولدیغی حالده ، باغچه‌ده کزدیکنی کوردك .

مجنونخانه‌دن مفارقت ایتدکدن صوکره ، بوحالت جنت حقنده اوزون اوزون مطالعه‌یه طالدم . خسته‌خانه‌ده‌کی او شعور مختل ایله بدبخت مملکتمز اهالیسندن برطاقنك حالت فکریه‌سی میانده غریب برمشابهت کوردم .

بوتون اقوام شرقیه‌یه منسوب اولانلرمز ، ایستر تابع اولسون ، ایسترسه متبوع بولنسون ، عصرلردن بری حال استبداد واسارتده یاشامش اولدقلرمزدن ، بزلرده غریب برحالت فکریه حصوله کلمشدرکه بوحالت «حریتدن توحش» تعبیریله تسمیه ایدلسه ، پك‌ده مناسب اولور .

دقت ایدیکز ! دور مشروطیتك بدایتندن بری مرور ایدن اوچ سنه ظرفنده ، مشهور «کور علی» نك کوننده‌ن بوکونه قدر ، وقت وقت ظهوره کلن حرکتلری نظر دقته آلیکز ! کوره‌جکسکزکه بوتون بو حرکتلرده اوك آیاق اولانلرك ، ضمناً یاخود آچیقدن آچیغه درمیان ایله‌دکلری مع[illegible] [illegible]ادا شو مدعالردن عبارتدر :

— اللرمز[illegible] ایسته‌یورز !

— آیاق[illegible] [illegible]امه‌سنی طا[illegible]

ایدیورز !

— توقیف —

— ایسته [illegible] یور[illegible] ایچمه مزه .

کیفمزجه یورویو[illegible] [illegible]مزه نیچون مساعده ایدیورسکز ؟

یکی اصول اداره علیهنده ، اوچ سنه‌دن بری اظهار اولنان عدم ممنونیتلری ، سرد اولنان اشتکالری وابراز اولنان مخالفتلری حادثهٔ تدقیقدن کچیره‌جك اولسه‌ق ، بوتون بو اعتراضاتك آلت طرفنده ، یوقاریده تعداد ایتدیکمز مطالباتدن باشقه برشیئ بوله‌مایه‌جغز .

بوحالت فکریه‌یی تبدیل واصلاح ایتملی ؛ اهالی‌یی ، بالخاصه اسارت پرور وباطل الافکار اولان طاقمی ، جبراً حریته آلیشدیرملی ، آنلره ، آچیقده سربست حرکتلر ریاضتی اجرا ایتدیرملی ، وایجابی تقدیرنده ، آنلری صوغوق ، صوغوق حریت بانیوسنه صوقملی . ایشته بوتدبیرلر سایه‌سنده آنلر یاواش یاواش کسب افاقت ایده‌رك حریتی جان ودلدن سومکه آلیشیرلر .

یاحریت جبریه ویاخود اسارت جبریه ! بزم ایچون باشقه صورت ، قابل تطبیق اوله‌ماز .

عبدالحمید و شرلوق هولمس

(۱۲)

برنجی قسم :

ظالم ایله مجهول بری برینه قارشی

بشنجی باب

ماران آتا

— بکا برقاچ دانه سیغاره ویر ، یانمده هیچ قالمادی ، دیدی .

یاور یالدیزلی قوط[illegible] جیبندن چیقاروب آچه‌رق :

— سکز[illegible] [illegible]اش ؛ دردی[illegible] سکا ویره‌یم ، دیدی .

مصطفی [illegible] بری یاقوب اوچنی‌ده جیبنه آته‌رق :

— آرتیق ایشکه کیت ، دیدی .

بو ایکی کشیدن بری یاوران کرامدن ودیکری عادی برسائس اولملقله ، موقعجه آرالرنده بولنان فرق عظیمه رغماً ، بربرلریله بودرجه لاابالیانه برطرزده قونوشمه‌لرینی کورنلر بالطبع تعجبده قاله‌جقلردی . فقط قارئلرمزجه معلوم اولدیغی وجهله ، اوصیراده نه خانه‌نك درونده ونه‌ده جوارنده بوایکی کشیدن باشقه هیچ برکمسه بولنمایوردی .

ضیا پاشا ، سائسندن مفارقت ایده‌رك ، تکرار ایچری‌یه کیردیکنده ، خانه‌نك هرطرفنی برده‌ا نظر تدقیقدن کچیره‌رك بوسبوتون یالکز اولدیغنه قناعت حاصل ایتدی .

او اثناده پك غریب برشی وقوع بولدی : یاور آلت [illegible]نده‌کی برنجی اوطه‌یه کیروب دوداقلری تماس ا[illegible] درجه‌ده دیواره یاناشه‌رق :

— ماران آتا ! . . . ، باغیردی .

برحرکت عجولانه ایله اوطه‌نك درت طرفنی طولاشوب ، دوداغنی دیوارك مختلف نقطه‌لرینه طایایه‌رق :

— ماران آتا ! ، ماران آتا ! باغیریوردی .

صوکره اوبر اوطه‌یه کچه‌رك ، اوراده‌دخی عینی سوزی تکرار ایتدی ، بعده حاولی‌یی ، مطبخی ، آبدستخانه‌یی ، والحاصل خانه‌نك هرجهتنی طولاشه‌رق :

— ماران آتا ! ماران آتا ! دیو باغیروب طوریوردی .

ضیا پاشانك شو حرکت وندالرینی برکیمسه کیزلیجه کوروب ایشیتمش اولسه یدی مطلقا آنك مجنونیته حکم ایده‌جکدی .

هردفعه بوکلمه‌لری یوکسك سسله تکرار ایتدکدن صوکره ، برجوابه انتظار ایدرجه‌سنه ، برقاچ دقیقه سکوت ایدوب طورور وبعده‌یکیدن :

— ماران آتا ! ماران آتا دیو باغیررایدی .

حالبوکه [illegible] شدید[illegible] رغماً ، هیچ برجواب آله‌مایوردی .

بونك اوزرینه بر دور مأیوسانه ایله کندی کندینه

— عجبا یا کیلیورمیم ؟ ، دیدی .

صوکره ساعته باقه‌رق ، دیشلرینك آراسندن :

— وقت‌ده کچیور ، شکری بك وقتندن اول کله‌بیلیر ؛ اوحالده . . .

او اثناده ناکهان قویو کوزینه ایلیشدی .

هنوز اوطرفه هیچ کیتمه‌دیکنی تخطر ایده‌رك ، قویونك یانه‌واردی ، ودلیکدن آشاغی اکیله‌رك :

ماران آتا ! ماران آتا ! باغیردی . نداسی قویونك درونه عکس ایتدی . یاور دقتله دیکله‌دی ، صوکره برده‌ا باغیروب سکوت ایتدی .

قویونك ایچندن اوفاق برشاقیرتی ایشیدلدی . بوشاقیرتی ، ایری برطاشك ، یرندن چیقارلمه‌سنده‌کی سسه بکزه‌یوردی .

ضیا پاشا دها زیاده دقت ایده‌بیلمك اوزره ، هیچ نفس آلمایه‌رق ، ممکن مرتبه قویونك آغزندن آشاغی‌یه طوغرو اکیلدی . ونهایت ، قویونك درونندن :

— ماران آتا ! دینلدیکنی ایشتدی .

یاورك کوزلری مسرتندن پارلامغه باشلادی .

— چابوق طیشاری چیقیکز ، بردقیقه‌بیله غائب ایتمکه کلمز ، دیدی .

— آشاغیدن !

— سن کیمسك ؟ سؤالی وارداولدی .

یاور یوقاریدن جواباً :

— یاوران همایوندن ضیا ، دیدی .

— اعلا !

اوصیره‌ده برقاچ طاشك قیمیلدادیغی ایشیدلدی ، صوکره قویوده آصیلی بولنان ایپ صاللاندی . بریسنك ، ایپه صاریله صاریله یوقاری چیقمقده اولدیغی حس ایتدی . بردقیقه صوکره قویونك آغزینه قدر کلوب طیشاری چیقمشدی . براز صوکره ، بوغریب کچیکاهدن ، باشقه ایکی کشی دها طیشاری چیقمشدی .

آنلردن بری :

— نه‌در بو ؟ بوراده ایشیق یوقمی ؟ دیدی

حقیقةً درین برقاراکلق حکم ایتمکده ایدی . بربرلرینك یوزینی کوره‌میورلردی . یاور ، لامبایی کتیر[illegible] ایچون ، اوطه‌یه طوغرو قوشدی ، وعودتنده :

— ظن ایدرسه‌م ، برباشقه‌سی دها بولنه‌جقدی ، دیدی .

آنلردن بری جواباً :

— اوت ! خانم افندی‌ده واردر . فقط اوزم کبی ایپه صاریله‌رق یوقاری چیقه‌مایور . بز آنی یوقاری چکمه‌لیز ، دیدی . ایچلرندن بری قویویه طوغرو اکیله‌رك :

— صالحه خانم ! ایپی صیقی صیقی‌یه بلیکه باغلا ، سنی یوقاری چکه‌جکز ، دیدی . بوایش اون دقیقه قدر سوردی . مرقومه قادین دخی یوقاری چیقه‌رق کندی آرقه‌داشلریله برلشدیکنده ، یاور تلاشله ساعته باقه‌رق :

— چابوق بورادن کیتملیسکز . خانه هنوز تحت محافظه‌ده بولونیور . یوزباشی شکری بك‌ده شمدی کندی آدملریله برابر بورایه کله‌جکدر ، دیدی .

یاور ؛ بوسوزلری سویلرکن ، ایلك دفعه اوله‌رق ، قویودن چیقان درت کشی‌یه دقتله باقدی .

مابعدی وار

استخراجاً طبعی ممنوعدر

կ'աշխատէր իր անկախութիւնը ու միութիւնը ձեռք ձգել։ Այդ յիշատակելի օրէն ի վեր, մեր երկու երկիրներուն մէջ գոյութիւն ունեցող բարեկամութիւնը ամուր մնացած է եւ չէ փոխուած, ինչպէս որ առաջ ալ նոյնը եղած է արդարութեան եւ առաջդիմութեան գործին մէջ. ու այս մեծ չափով կը նպաստէ խաղաղութեան պահպանման, որուն միայն կը ձգտին բոլոր պետութեանց համախորհուրդ ջանքերը։» Նոյն ոգւով ու զգացումներով պատասխանած է Ճօլիթթի խօսքը եւ վերջացուցեր է բաժակաճառը հետեւեալ կերպով. «Երանի թէ մեր երկու երկիրներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող բարեկամութիւնը միշտ շարունակէ նպաստել խաղաղութեան պահպանման, աշխարհի առաջդիմութեան եւ իտալական ու անգլիական ժողովուրդներու առաջդիմութեան ու բարեկեցութեան։»

ՊԱՏՈՒԻ ՆԱԽԱՆՁԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՄԱՀՈՒ ՊԱՏԻԺ

Ուաշինկթընի մէջ արտակարգ խրթութիւն մը պատահած է. մարդ մը իր չի գործած ոճիրին համար կը դատապարտուի ու փոխանակ ինքզինքը անհերքելի փաստերով արդարացնելու, (ինչ որ շատ դիւրին էր իրեն համար), բողոքելով կը բաւականանայ միայն։ Անցեալ աշնան տօքթ. Բլէյմինկթըն անուն բժիշկի մը կինը թունաւորուելով կը մեռնի։ Երկրորդին հազիւ, ամուսինը կը ձերբակալուի ու դատուելով մահուան կը դատապարտուի, ու հակառակ իր անմեղութիւնը ապացուցանող փաստեր ունենալուն, կը լռէ։ Տօքթօրը Տիկ. Ճէյմս անունով համանուհի մը ունի եղեր, որուն հետ ամուսնացեր է այն օրը, երբ առջինը իր կինը կը մեռնէր։ Բայց իր ընտանիքին պատուին նախանձախնդիր ըլլալով չէ ուզեր խոստովանիլ իր յանցանքը, բայց համանունին իր սիրահարը ազատելու համար, դատարան կը ներկայանայ ու իր համանունին անմեղութիւնը կ'ապացուցանէ, վրայ տալով այսպէս իր ընտանիքին պատիւը։ Տիկ. Ճէյմս յայտարարեր է որ ինք առաջ է ճշմարտութիւնը երեւան հանել նոյնիսկ առաջին դատավարութեան, բայց տօքթօրը չէ ուզեր։

ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԴԱՒԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Քրօնշթատի զինուորական նաւահանգիստին մէջ ռուս նաւատորմին ծովային զինուորներուն կողմէ սարքուած յեղափոխական դաւադրութիւն մը երեւան հանուած է։ Բազմաթիւ ձերբակալութիւններ կատարուած են։

ՄԱՐԴ ՄԸ ՈՐ ԿԱՌԱՓՆԱՏ
ԲԱՐՁՐԱՆԱԼ ԿՈՒԶԷ

Գերմանիոյ մէջ Միւլլէր անուն մարդ մը իր նշանածը սպաննած ըլլալուն համար, մահուան կը դատապարտուի. բայց երբ իր կեանքը կը շնորհուի իրեն, կը խենդանայ ու կը պահանջէ որ անպատճառ կառափնատուի։ Տարօրինակ չէ՞ միթէ այս դէպքը։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

Բ. ՏԱՐԵԴԱՐՁ
ՍՈՒԼԹԱՆ ՌԷՇԱՏԻ
ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

Երիտասարդ-Թուրքիա երէկ անկեղծ խանդավառութեամբ մը տօնեց իր սահմանադրական առաջին վեհապետին՝ Սուլթան Մէհէմմէտ Ռէշատ Ե.ի գահակալութեան Բ. տարեդարձը։ Մայրաքաղաքին մէջ անսովոր աշխուժութիւն մը կը տիրէր ամէնուրեք, սիրտեր եւ բաւականութեան արտայայտութիւններ կ'ունենային։ Ամէն զինուորական հաստատութիւնները, փողոցները եւ շոգենաւերը դրօշազարդուած էին։ Երէկ բոլոր պետական պաշտօնատուները, մեծ դպրոցները եւ վարժարանները փակ էին։ Կէսօրին թնդանօթի 21 հարուածներ արձակուեցան ի պատիւ կայս. գահակալութեան տարեդարձին։ Կէսօրէն առաջ Տօլմա Պաղչէի կայս. պալատին մէջ պաշտօնական ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ, պատրաստուած յայտագրին համաձայն, զոր ծանուցած էինք արդէն։

⁂ Օտար վեհապետները, Եգիպտոսի Խտիւը, Մէքքէի Էմիրը, արտասահմանի օսմ. դեսպանները, նահանգներու կուսակալները եւ հոգեւոր պետերը շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած են կայսերական պալատ։

⁂ Երէկ գիշեր մայրաքաղաքին մէջ փայլուն լուսավառութիւններ կատարուեցան թէ՛ ցամաքի եւ թէ ծովու վրայ։ Հրախաղութիւններ տեղի ունեցան օսմ. մարտանաւերու կողմէ, պաշտօնատուներու առջեւ։ Զանազանութեան շատ փայլուն տեսարան մը կ'ընծայէր ամբողջ Վոսփորը, ուր մեծ բազմութիւն մը կը խռնուէր. խանդավառութիւնները մինչեւ կէս գիշեր տեւեցին։

⁂ Սալթանը իր գահակալութեան տարեդարձին առթիւ 267 բանտարկեալներու ներում շնորհեց, որոնք Ատանայի կոտորածին պատճառաւ Հալէպի եւ Ատանայի Պատերազմական Ատեաններու կողմէ դատապարտուած էին։ Արձակուածներուն մէջ կան 8 Հայեր։ Կայսրը նոյնպէս ներում շնորհեց անցեալ տարուան ըմբոստական շարժումին մասնակցած 75 Ալպանիացիներու։

⁂ Պատերազմական նախարարութիւնը կայս. պալատ մատուցած է բարձրագոյն եւ ստորագոյն սպաներու ցանկ մը, աստիճանի բարձրացում տրուելու համար։ Այդ սպաներուն թիւը 1000ի կը հասնի։

⁂ Արտաքին գործոց նախարարը, եւրոպ. գլխաւոր, գլխաւորապէս Լոնտոնի հանդիսաւոր թատերական ներկայացումներուն ներկայ էին զինուորական մարմինը, եսպարքոսը, նախարարներէն ոմանք, Մեծարգոյն ու Երկրի. Ժողովի նախագահները եւ ուրիշ բարձրաստիճան հրաւիրեալներ։

Մ. ԵՒ Յ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄԸ

Օսմ. Քօմիթէի խորհրդակցական մանաւանդ ժողով մը տեղի ունեցաւ ուրբաթ, իբրեւ մը առաջ համար Մ. եւ Յ. կուսակցութեան մէջ առաջ եկած վէճերը։ Վերջերս նախանձախնդիր ներկայացուցիչ Քէնտոն պէյ Պոլիս հասած է արդէն եւ Սելանիկ պիտի ուղեւորի։

⁂ Յարգոյ ատենի առջի օրուան նիստին մէջ, արտաքին գործոց երեսփոխաններէն քննարկութեան առանձին, դժգոհ խմբակցութիւններէն ոմանք ձեւակերպ մնացած են։ Անոնցմէ մէկը սա յայտարարութիւնը ըրած է թերթերէ մը. «Կուսակցութեան ապագային չի նշանակեր թէ բոլորովին անձնատուր եղած ենք. մեր հեռացումը նպատակին չենք հրաժարած ըսել։ Երկրին փոխուիլ կացութեան պատճառաւ չասկցան դժուարութիւններ յառաջացան։ Կուսակցութիւն մը չէ, այլ զինուոր մը։» Ուրիշ դժգոհ խմբակցականի մը ալ յայտարարած է. «Կուսակցութեան մէջ գտնուող մեր պաշտօնակիցներուն առաջարկները ըրինք, որոնք ընդունուեցան։ Դժուարին ընթացքի մը ձեռնարկեցինք կիրակի օրուան մեր գումարման մէջ։ Այս հանգրուանէ ներսը պիտի առնենք կարգին։»

⁂ «Թանին» կ. Պոլսոյ թղթակիցը կ'ըսէ թէ Սալոնիկ երեսփոխաններու վրայ եղած վիճաբանութիւնները կատարուելուն համար մեր հերոսներէն դժգոհ, կ'ուզէր Երմակ. Ժողովը լուծել. բայց չատ հրամայած է այդ դարձափոխելին։ Ամէն ոք նոր մտածումով քանի օրէն աւելի չպիտի երկարաձգուի։ Դժգոհ խմբակցականներու կողմէ պատրաստուած առաջ յօդուածները յեղափոխական համադամնք մը ունին։ Ցուցմունքներէն մէկը կը պատմարէ որ պէտք է գաղափարակից նպաստաւոր տարրերը, այսինքն խալիֆները, ի միասին միա տարրերուն։ Դժգոհ խմբակցականներու պատրաստած յօդուածներէն ոմանք ալ կը պարտաւորեն տալու այն նախարարները, որոնք անկրօն կամ ֆրան-մասոն են, եւ կուսակցութեան դուրս հանել անկրօն եւ ֆրան-մասոն անդամները։

⁂ Թուրք պետական անձնաւորութիւն մը «Նոյէ Ֆրայէ Փրէսէ»ի թղթակցին սա յայտարարութիւնները ըրած է, կուսակցութեան տագնապին առթիւ. «Այս տագնապը չի նշանակեր թէ սահմանադրական դրութիւնը պիտի ջնջուի. Ժէօն Թիւրք Քօմիթէին ապաւինութիւնն է միայն որ կառավարութեան դերը պիտի փոխէ։ Կառավարութիւնը այսուհետեւ պիտի կրնայ իր գործը ընել, առանց վախնալու քօմիթէի անդամներուն յարատեւ միջամտութենէն։ Քօմիթէի անդամներէն ոմանք անձնական պաշտօններէ դրդուած կը շարժէին։ Հետեւաբար յայտնուած վախերը անհիմն են. պատճառ չկայ ենթադրել որ քօմիթէէն ելած անդամները՝ որոնք երկրին մէջ կուսակիցներ ունին, կարենան շփոթութիւններ առաջ բերել։ Կառավարութիւնը մէջտեղէ ձեռք առած է, որ եւ է հաւանականութեան առաջ չի տալու համար. երեսփոխաններ փութով հրաման տուած են Ալպանիա մեկնիլ կամ կառավարութեան տրամադրութեան տակ գրուած են, եթէ պարագաները պահանջեն։ Մահմուտ Շէվքէթ փաշայի դէպի Ալպանիա կատարելիք ուղեւորութեան յետաձգուած ըլլալը եւ զինուորներուն Ալպանիա չմեկնիլը, ինչպէս որ հարկը կը պահանջէր, մեծ զարմանք պատճառած են. անոնց պատճառն այն էր որ կ'ուզուէր կառավարութեան տրամադրելի հարկ եղած զինուորական ուժերը, քաղաքական ներքին տագնապի մը պարագային։ Թորգուտ փաշայի Ալպանիա ուշ հասնելուն պատճառն ալ ներքին հաւանական փոփոխութիւններն են։»

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ
ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Քանի մը օրէ ի վեր պաշտօնական որոշ տեղեկութիւն չկայ Թուզիի եւ Գասթրաթիի կացութեան վրայ։ Սակայն Թուրք թերթ մը կ'իմացնէ թէ Շքոտրայի երկրապահ զինուորները, որոնք Թուզի ղրկուած էին, քաղաքը ըմբոստներուն դէմ պաշտպանելու համար, հրաման ստացած են Շքոտրա քաղաքը դառնալու, քանի որ անոնց ներկայութեան պէտք չէ մնացած, օգնական զինուորները հասած ըլլալուն համար։ Երկրապահ զինուորները զինաթափ ըլլալով իրենց տեղերը դարձած են։

⁂ Մ. եւ Յ. կուսակցութեան պատկառելի ալպանիացի երեսփոխանները եւ ծերակուտականները յիշատակագիր մը կը պատրաստեն, որ յառաջիկայ շաբթու եպարքոսին պիտի յանձնուի։ Այդ յիշատակագիրը կ'ըսէ թէ պէտք է Ալպանիոյ մէջ բարենորոգումներ ներմուծել, այդ կողմերու անդորրութիւնը կատարելապէս ապահովելու համար։ Յիշատակագիրը կը պահանջէ որ Շքոտրայի եւ Գոսովայի նահանգներուն մէջ հաղորդակցութեան միջոցներ, ճամբաներ ու երկաթուղի գիծ մը շինուին։ Նոյնպէս կը պահանջէ որ երկրին լեզուն լաւ գիտցող պաշտօնատարներ կարգուին։

⁂ Բատկորիցայէն «Պէրլինէր Թակըպլաթ»ի կը հեռագրեն թէ օսմ. զինուորներու եւ ըմբոստներուն միջեւ ընդհարումները կը շարունակուին Շքոտրայի շրջակաները։ Ապստամբները կը ջանան գրաւել իրենց կարեւոր դատած դիրքերը։ Բայց այդ անդրամադրութիւնը չատ սուղի պիտի նստի իրենց։ Օսմ. զինուորները կարեւոր դիրքերուն մեծ մասը գրաւած ըլլալով, ըմբոստները դժուարաւ կը յառաջանան։ Ապստամբները համերաշխաբար չեն գործեր։ Ամէն ցեղ առանձին կռուելով եւ ուզածին պէս կը գործէ։ Ամէն օր անոնց ըմբոստներու խումբեր Գորաւայ կ'ապաստանին, օսմ. հողը վերադառնալու համար զինեալ վիճակի մէջ։ Սահմանագլխին երկայնքը բարձրացած է հայլին գինը։ Մեծ գրեթէ չկայ։ Ռուսիկները քիչ տանի մէջ կրօնական ...յապարակ ժողովուրդին մէջ։

⁂ Համէն առջի օրուան թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ, Աքիւպէն առնուած լուրերու համաձայն, ապստամբներէն Թուզիի մօտ տեղի ունեցած ընդհարման առեն մեծ պարտութեան մը մատնուած եւ շատ կորուստ կրած են։

⁂ Սպաներ եւ զինուորական բժիշկներ Ալպանիա ուղեւորած են դիրման ապարի մը հետ։

⁂ Համէն կը հեռագրեն թէ Ուճիխոթթի Կարէպալի Համէն Բալայոս մեկնած է։ Ռազմական պաշտօնեաներ կը հետեւին անոր։

⁂ Հեռագրական գործակալութիւն մը ծանուցած էր թէ Եմենի նահանգին մէջ կացութիւնը անտանելի է եւ խռովութիւններ կը ծագին։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը բացարձակապէս կը հերքէ այդ լուրը։

ԵՄԷՆԻ ՑԱՆՑՆԱԺՈՂՈՎԸ

Եմէնի բարենորոգմանց յանձնաժողովը առջի օր նիստ գումարելով ցամաքի կողմէն կատարուելիք հաղորդակցութեան խնդրով զբաղեցաւ։ Զինուորական հաղորդութեան ամբողջ կայան հաստատելու որոշում տրուեցաւ։ Մաքսային վերակազմութեան եւ բերդ՝ գրաւներու շրջափոխութեան գաղթերու խնդիրներուն վրայ խորհրդակցութիւն կատարուեցաւ։

ՆԵՐՔԻՆ ՄԱՔՍԻՆ ԳԻԾ

Առջի օր Խարբերդէն, Սեֆալէն եւ Ռոտոսթոյէն պատուիրակութիւն մը համաձայնելով մայրաքաղաքս, Խարբերդում գնաց եւ Ռոտոսթոյի երեսփոխան Ցալըր էֆ. Պոլսեցիներու միջոցաւ ներքին գործոց նախարարին ներկայացաւ։ Պատուիրակութիւնը բողոքեց Խարբերդի նահանգին մէջ գտնուած ներքին մաքսին դէմ։ Ներքին գործոց նախարարը պատասխանեց թէ այդ մասին հարկ եղած հրահանգները տուած է Խարբերդի կուսակալին։

ԹԻՒՐՔԻԱՅԻ ՏՈՒՐՔԸ

Վերջացած ելմտական տարուան ընթացքին, Կ. Պոլսոյ մէջ 9,709,291 դրշ. թէմէթթիւ տուրք գանձուած է։

⁂ Ճամբու չինութեան տուրքէն գանձուած է 596,406 դրշ.։

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Արտաքին գործոց նախարարութիւնը տեղեկացած ըլլալով որ Խոյտամ մը տպագրուած է Կրետէի մէջ, պատուանշանի օսմ. ներկայացուցիչներուն միջոցաւ ծանուցագիր մը յղած է պաշտպան տէրութեանց, որպէսզի յանցաւորները պատժուին եւ կղզիին խաղաղ բնակիչներու կեանքը պաշտպանուի։

⁂ Համակէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մարդասպանները ձերբակալուած են։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆԴԱՅԻՆ
ԴԻՍԱՄԱՏԵՍՆԵՐԸ

Սելանիկէն կը հեռագրեն թէ կարգ մը լուծարականներու կողմէ ի գործ դրուած հնարքներուն հետեւանքով, Օսմ. Կայս. Պանքան թէ Սելանիկի եւ թէ ուրիշ նահանգներու մէջ գաղրեցուցած իր դրամատանրուն շրջաբերութիւնը, որ մեծ դիւրութիւն կ'ընծայէր։

ԹՈՒԼԵՐԱՆ ԵՄԷՆԻ ՄԷՋ

Քալէրան Հաւէյսայի զինուորներուն մէջ երեւան եկած է նորէն։ Համաճարակը մեծ աւեր կը գործէ նաեւ Եմէնի մէկ քանի քաղաքներու պաշտպանութեան մէջ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Համէն առջի օրուան թիւով կը հեռագրեն թէ խաղաղութեան օրով Կիւղման Ֆրանսական շոգենաւով Աֆրիկեան Տրիպոլիս դարձած ըլլալով, իտալական հիւպատոսը բողոքած է կուսակալին մօտ։ Կուսակալը հրամայած է որ անմիջական կերպով վտարուի ան։ Կիւղման ձերբակալուած է։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Ասկէ առաջ ծանուցած էինք թէ պատերազմական նախարարութիւնը 3 միլիոն ոսկիի փոխառութիւն մը պիտի կնքէ զօրանոցներ ու զինուորական ուրիշ շէնքեր կառուցանելու համար։ Բանակցութիւնները տասնըհինգ օրէ ի վեր կը շարունակուին Կ. Պոլսոյ մէջ եւ յուսալի է որ նպաստաւոր արդիւնքի մը յանգին։ Փոխառութիւնը պիտի կնքուի ֆրանսական պանքայի մը հետ։ Գնդապետ Սիրֆի պէյի նախագահութեան տակ զանազան յանձնաժողով մը կազմուած է, զինուորական շէնքերուն յատակագիծները պատրաստելու համար։

ԹԱՂԱՔԱՅԻՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒ
ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿԸ

Պետական Խորհուրդը չվաւերացուց ներքին նախարարութեան կողմէ պատրաստուած այն կարգ մը փոփոխութիւնները որով հարկերուն [illegible] բարձրացուած էր հանգստեան թօշակի յատկացուած գումարը, մասնաւորին երեսացոյցը հաստատելու համար։ Պետական Խորհուրդը գտած կարող թէ պէտք է թօշակներն ալ առաւելուն, հանգստեան թօշակի համար վար գրուած գումարը բարձրացնելու համար։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Պատերազմական նախարար Մահմուտ Շէվքէթ փաշա առջի օր Թաքսիմի զօրանոցը երթալով ներկայ գտնուեցաւ Կ. Պոլսոյ նորագիր զինուորներու մարզանքին։ Յետոյ նախարարը [illegible] երթալով ենթասպաներու վարժարանին մարզանքներուն ներկայ եղաւ։ Ապա Մաչքա անցաւ, ուր Զինուորական վարժարանէն 1250 աշակերտներ գործնական վարժութիւններ կ'ընեն երկու շաբաթէ ի վեր։ Նախարարը ուշ ատեն իր պաշտօնատունը դարձաւ։

ՍԻՆԷՄԱ-ՕՐԻԱՆԹՕ

Ամէն օր ժամը 9½ն մինչեւ գիշերուան ժամը 6 բաց է։ Հետաքրքրաշարժ տեսարաններ, պատմական եւ գիտական դէպքեր ու դէմքեր կը ներկայացուին։ Ընտիր նուագախումբ։ Տղոց եւ ընտանիքներու համար հաճելի եւ կրթիչ ժամանց։ Պատկերները կը փոխուին ամէն երկուշաբթի եւ ուրբաթ։

ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՐԱՐՏՈՒ

ԿԱՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԲՆԻԿՆԵՐԸ ԵՒ ԻՐԵՆՑ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց ԳԷՈՐԳ-ՄԵՍՐՈՊ

Ուղղակի Բագիզ պատրաստուած, չքեղ ու ճանալագին պատկերներ, 224 էջ, մաքուր տպագրութիւն։

Ունի մագմինէն անջատ՝ ՄԵԾԱԴԻՐ ՊԱՏԿԵՐ մը եւ ՔԱՐՏԷՍ մը որ պատրաստուած է դասական արձանագրական ծանօթութիւններու վրայ հիմնուած։ Հին Հայաստանի արձանագրական ստոյգ եւ վաւերական պատմութիւնն է այս գիրքը։ Բազմաթիւ մանաւոր ապացոյցներ արդէն իսկ ամէն կողմէ եղած են։ Կ'արժէ փութալ, քանի ըլլա գինը չէ բարձրացած։ Գինն է Թուրքիոյ համար 10 ղրուշ։ Արտասահման 2 ֆրանք, մէկ ռուբլի կամ կէս տոլար։ Դիմել Պոլիս՝ բոլոր գրավաճառներուն եւ Օ. Արզումեան տպարան, Զաքմաքճըլար, Ցալըզեան խան։ Կովկաս՝ Գիւլբէնկեան գրատուն, Թիֆլիս, եւ կամ Աշտարակ՝ հեղինակին։ 1—10

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՀԱՍԱՆ ՊԷՅԼԻԻ ԽՆԴԻՐԸ

Կը լսենք թէ Վարչութիւնը կարեւոր եւ ազդեցիկ դիմումներ ընելու վրայ է պատկանեալ իշխանութեան մօտ՝ որպէս զի այդ առթիւ լիակատար գոհացում մը տրուի հայ ազգին։ Առաջ բերուած օրինական փաստերը՝ միանալով բարոյական պատասխանատուութեանց, բաւականէն աւելի կը շեշտեն խնդրոյն կարեւորութիւնը։ Արդարեւ այդ խնդրոյն մէջ օրինական շատ բացորոշ կէտ մը կայ որու մասին «Արեւելք»ի անցեալ շաբաթ օրուան թիւին մէջ խօսուած էր։ Երկրորդ պարագան ալ այն է որ սահմանադրական կառավարութեան ազդեցութեան կը վնասէ դատաստան այն յետին անկիւններուն մէջ. արդարեւ, ինչ պիտի խորհին այն մութ խուլերուն մէջ ապրողները մանաւանդ եւ խուսափուն այն խուժանը որուն վալիական հրաման արձակուած էր վերջին հայկական կոտորածին ենթարկին — որոնցմէ բերդի մը պէս կ'իշխէ եղեր շրջակայ վայրերուն եւ [illegible] կը նկատէ եղեր...։ Դեռ երկու տարի առաջ այն միեւնոյն ամբոխն էր որ որմնաղոյն ճիւաղութեամբ այրած էր Հասան Պէյլի հնաւուրց եկեղեցին ու հիմա կառավարութիւնն է որ նոյնը ընել կը հրամայէ։ Ինչպէս կրնայ հասկնալ ասիկէ այդ կոյր խուժանը։ Վարչութիւնը շատ լաւ է որ այս խնդրոյն մէջ սովորականէն տարբեր աչալրջութեամբ վարուի եւ թէ նիւթական եւ թէ բարոյական գոհացում ձեռք բերուի։

ՀԱՅ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Զինուորական շրջանակներու մէջ գոհունակութեամբ կը խօսուի այն պատրաստականութեան եւ կանոնաւոր վարմունքին վրայ զոր ցոյց կուտան հայ նորագիր զինուորները զանազան զինուորական կեդրոններու մէջ։

ՊԱՐՍԿԱՀԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

Դաւրէժի «Զանգ»ին մէջ կը կարդանք. «Լսում ենք որ Սալմաստի Խան Եղիազարեան քաղաքագլխի օգնականի պաշտօնից հրաժարուել է.»

⁂ Ուրմիոյ եկեղեցին հետզհետէ նորոգումներ է առնում. Ուրմիոյ շրջանակի գիւղեր (խօսուած է նաեւ ուրիշ գիւղերի մասին) հայերից սկսել են ընդունել օրթօտօքս դաւանութիւնը։

ՀԱՅԵՐԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Սէնթ-Լուիզի (Ամերիկա) քաղաքական կացութիւնը անյայտ հայերուն համար բաւական յուսադրական է եղեր։ Երկաթի գործարանները ալ կ'աշխատին առհասարակ գրեթէ դադրած են գործել եւ վերսկսելու յոյսեր չեն ներշնչեր։ Հազիւ Հայ գործաւորները ստիպուած կը դիմեն Սէնթ Լուիզի քաղաքական գործակալութիւններուն գործ մը ճարելու յոյսով, ու այս վերջինները անոնցմէ 10-20 տոլար առնելով 1,40-1,50 տոլար օրավարձքով կը ղրկեն Նէպրասքա, Մինեսոթա եւ Ուիսքոնսին կողմերը՝ երկաթուղիի ճամբաները աշխատելու, ուր աշխատութիւնը առժամեայ է։

ՇԷՐԻԻ ԴԱՏԱՐԱՆՆԵՐԸ

Պատրիարքարանէն թուղթ մը գրկուեցաւ Շէյխ-ուլ-Իսլամութեան, որով բողոք կ'ըլլայ Շէրիի դատարաններուն կողմէ տրուած ծանուցագրերու վրայ յանձնուած ժառանգական «Հէօճճէթ Շէրի»ներու նկատմամբ։ Պատրիարքարանը կ'ըսէ թէ Շէրիի դատարաններուն այս արարքը բոլորովին դէմ է Պատրիարքարանի առանձնաշնորհումներուն, քանի որ ժառանգորդները միմիայն հոգեւոր իշխանութիւնը կրնան ցոյց տալ։ Մինչեւ հիմա այսպէս կատարուած է գործադրութիւնը, բայց հիմա «Ֆէթվախանէ»ն կը հաստատէ առանց այս պայմաններուն մէջ եղած դրութիւնները քննելու։ Պատրիարքարանը կը յայտնէ թէ Շէրիի ատեանները կ'ալ ծլելին այսպիսի գործադրութիւններ, այն պատճառով մանաւանդ որ կրնան մեծ սխալներ ալ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 12

ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԷՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ

ՃԵՂԻՆԱԿ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ
ԲՌՆԱԻՈՐԸ ԱՆԾԱՆՕԹԻՆ ԴԷՄ

ԳԼՈՒԽ Ե.

— Քանի մը հատ սիկառէթ առէ՛ք, քովս բնաւ չմնաց, լաւ մի՛ տաք։

Թիֆլիսաբանը սիկառէթի տուփը հանեց գրպանէն ու քաշեց։

— Ութը հատ մնացեր է, առ՛ ու չորս հատը քեզի։

— Ա՛յ գնա՛ բանիդ, պատասխանեց Մուսթաֆա, սիկառէթներէն մէկ վառելով ու միւս երեքը գրպանը դնելով։

Այն մշտական կերպը որով այս երկու անձերը իրարու հետ կը խօսէին, հակառակ իրենց միջեւ եղած անհուն տարբերութեան, — մէկը կայսերական թիկնապահ փաշա մը՝ միւսը լաւ [illegible] մը, — լաւագին զարմանք ու տարօրինակ պիտի պատճառէր։ Սակայն, ինչպէս ընթերցողները գիտեն, այդ միջոցին ամէն մէջ [illegible], այդ եւ մեծերէն շատ ան որ կը գտնուէր։

Զիա փաշա իր ձեռագրերէն բաժնուելէ ու կրկին ատոր մասին խօսքը, մեզմէ միշտ ալ աւելի չեղաւ կարծէք խուսափելով եւ սիրելիներ կ'ուզէ խօսիլ որ բարեկամն էր։

Այն ատեն տարօրինակ լռութիւն մը տիրեց ունեցան։

Թիֆլիսաբանը մտաւ պետական պաշտօնեաներու սենեակը, ծառայող տղային, շրջանակը դրեթէ հակեր առաջնորդ եւ գնաց.

— Մարտն Աթթա՛...։

Ու այսպէս սրտով քալելով սենեակին շեմին վրայ, միջա շրթունքը պատին դուռնակին մատներուն մօտեցնելով ու գոչելով.

— Մարտն Աթթա՛, Մարտն Աթթա՛...։

Ցնոյ անցաւ միւս սենեակը եւ նոյնը կրկնեց հոն ալ, յետոյ գնաց բակը, խոհանոցը, գործարանը, ամէն կողմ հնչեցնելով իր տարօրինակ խօսքերը.

— Մարտն Աթթա՛, Մարտն Աթթա...։

Եթէ մէկը այդ միջոցին անոնցմէ եւ լսէր Զիա փաշան իր այս անհասկնալի գոչումին մէջ, անհամբերութեան պիտի կարծէր թէ այդ մարդուն խելքին եղած է։

Ամէն անգամ որ բարձրաձայն կ'արտասանէր այդ բառերը, բոլոր մը լսել եւ ուշադիր կը մնար, կարծես պատասխանի մը սպասելով ու նորը կրկին կ'սկսէր սոսուռ։

— Մարտն Աթթա, Մարտն Աթթա...։

Եւ ասոնցմէ ո՛չ մէկ պատասխան կ'ընդունէր, հակառակ իր անխոնջ ջանքերուն։

— Այսպէս կը սկսիմ, ըսաւ ինքնիրեն յուսահատ շեշտով մը։

Ցնոյ ժամացոյցը նայեցաւ։

— Աւելի ալ կ'ուշնի կոր, մինչեւ ակումբերուն մէջէն, Շիւքրի պէյը կրնայ ժամանակէն առաջ գալ ու այն ատեն...

Ցանկարծ հոգը նշմարեց որուն ստախտին չէր մտածած։

Գնաց մառը, ծակեց ծակէն վար ու բոլոր ուժովը սկսաւ կրկին պոռալ.

— Մարտն Աթթա, Մարտն Աթթա...

Ձայնը արձագանգուեցաւ հորին մէջ. Թիֆլիսաբանը ուշադիր ականջ դրաւ, յետոյ կրկին պոռաց իր անհասկնալի խօսքերը եւ լսեց։ Պզտիկ չնկոց մը լսեցաւ հորին մէջէն, խուլ ձայն մը անցէն հանուած առեն յառաջ եկած ձայնին պէս։

Զիա փաշա իր ուշադրութիւնը կրկնապատկեց եւ բոլորովին ծռեցաւ հորին ծակէն վար, շունչը բռնելով ապահով։

— Մարտն Աթթա, խաւարէն հորին մէջէն։

Պոռտոտներէն ալ քերը արձագանգ մը չստացաւ։

— Շատ դուրս եկէք, փայլկտան մը չունիք կրակներնիդ, գոչեց։

— Ո՞վ ես դուն, հարցուց ձայնը վարէն։

— Թիֆլիսաբան Զիա, պատասխանեց պոլսեցի մը վերէն։

— Լա՛ւ։

Մէկ քանի քարերու տեղափոխութեան ձայնը լսուեցաւ, յետոյ նորէն կախուած չուանը երերաց եւ թիֆլիսաբանը պզտիկ մը մէկը չուանելով վեր կ'ելլէր։ Վայրկեան մը ետքը արդէն հասած էր հորին բերանը եւ դուրս ելած։ Քիչ մը վերջը ուրիշ երկու մարդիկ ալ դուրս ելած էին այդ տարօրինակ թաքստոցէն։

— Ինչ է այս, լոյս չկա՞յ այստեղ, ըսաւ իրենցմէ մէկ։

Իրա՛ւ ալ կատարեալ մթութիւն կը տիրէր ամէն կողմ. իրարու երես չէին կրնար տեսնել։ Թիֆլիսաբանը ուղեց սենեակէն լամպան բերելու։

— Կարծեմ աւելի մէկն ալ պիտի ըլլայ ասկէ առաջ հորին մէջ, լաւ լոյսը բերելով։

— Այո՛, հանգիր կայ, պատասխանեց մարդերէն մին, բայց անհնար չուանին չըլլալով չկրնար ելլել, հարկ է որ մենք վեր քաշենք։

Մարդերէն մին ծռեցաւ հորին վրայ եւ ըսաւ.

— Սալիհ հօ՛ր, չուանը լաւ մը մէջքդ կապէ, որպէս զի քեզ ալ վեր քաշենք։

Այս գործողութիւնը տասը վայրկեանի չափ տեւեց։

Երբ կինն ալ՝ հորէն ելլելով՝ եկաւ միացաւ իր ընկերներուն, թիֆլիսաբանը անհուն անհամբերութեամբ մը ժամացոյցը նայելով ըսաւ.

— Շուտով պէտք է որ հեռանանք ասկէ, որովհետեւ առանց ատամբեն հսկողութեան տակ ըլլալով գուցէ քիչ մը ետքը հարկաւոր Շիւքրի պէյ իր մարդոց հետ գայ...։

Այս խօսքերը արտասանելով՝ Թիֆլիսաբանը, առաջին անգամ, ուշադիր նայեցաւ հորին մէջէն ելլող չորս անձերուն, որոնք նոյնպէս փոխադարձաբար՝ պիտի իրենց ազատարար սեւեռել Զիա փաշային վրան։

Ցայտնի կը տեսնուէր որ գիրար նախապէս չէին ճանչնար ու առաջին անգամ իրարու կը հանդիպէին այս խորհրդաւոր տան մէջ եւ թէ՛ գիտէինք միայն միակ կապը այն խօսքերն էին, զորս արտասանած էին։ Բայց այդ խօսքերը բաւ եղած էին իրարու վրայ կատարեալ վստահութիւն ունենալու համար։

(Շարունակելի)

պատահիլ և ապագային վտանգաւորութեանց դուռ բանալ նոյն իսկ կառավարութեան համար։

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Պատրիարքարանէն հրահանգ ղրկուեցաւ Պոլսոյ թաղերուն [illegible] և [illegible] երեսփոխանական ընտրութեանց համար անմիջապէս ընտրութիւն կատարելու, ինչպէս պէտքը մատնանշուած էր առջի օր «Արեւելք»ի խմբագրականով։

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Էջմիածնի սինոդը գրութեամբ մը ծանուցեր է Թիֆլիզի առաջնորդին՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Մատթէոս II-ի մահուան և հայրապետական աթոռի թափուր լինելու պարագան և հրամայեր է կատարել թեմական պատգամաւորի ընտրութիւնը. ընտրուած պատգամաւորը 1911 դեկտեմբերի 11ին ներկայ պիտի ըլլայ Էջմիածին մասնակցելու համար կաթողիկոսական ընտրութեան։ Ըստ սահմանուած կանոններու հիման վրայ Թիֆլիզի թեմին մէջ պիտի կատարուին պատուիրակներու ընտրութիւնները առաջիկայ մայիս 8ին։ Բոլոր ընտրուած պատուիրակները պարտաւոր են ներկայ գտնուիլ Թիֆլիզի առաջնորդարանը 1911 հոկտ. 9ին՝ թեմական պատգամաւորը ընտրելու համար։

ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՅ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԸ

Նովոչերկասկի բանտին մէջ «Դաշնակցութիւն» կուսակցութեան գործի առթիւ բանտարկուածներու ազգականները դիմեցին արդարութեան գործոց նախարարին Շչեգլովիտովին՝ ազատելու զանոնք երաշխաւորութեամբ մինչև դատավարութիւնը, որովհետև բանտը չափազանց լեցուն է և հոն սկսեր է թիֆոյի հիւանդութիւնը, որ կսպառնայ բանտարկեալներու կեանքին։

⁂ Նովոչերկասկի «Պարուս»ի թղթակիցը կը գրէ. «Նովոչերկասկի դատարանին որոշմամբ տեղւոյն կեդր. բանտին մէջ «Դաշնակցութիւն» կուսակցութեան գործին համար բանտարկուածներէն մէկ մասին, մօտ 35 հոգի, մայիս 27ին խափանման փոխադրեցին Ռոստովի բանտը։ Անոնց մէջն է նաև չդիմացող Կարէն վարժապետը, որ դատապարտուած է 8 տարուան տաժանակիր աշխատութեան։ Բանտարկեալներու միւս մասը, 30 հոգին ևս պիտի փոխադրուին։ Փոխադրութեան պատճառն այն է, որ Նովոչերկասկի բանտարկեալներուն մէջ թիֆօ ծագեր է և բացի ատկէ, բանտային պայմանները շատ ծանր են։ [illegible] Լռմինը համաձայներ է ազատ թողուլ երկաթ Ս. Արզումանեան-Երկայնաջարուկը՝ 5,000 ռուբլի գրաւականով»։

⁂ Թիֆլիզի առաջն. տեղապահ Եփրեմ եպ. Սուքիասեան գրութեամբ մը առաջարկեր է թեմի բոլոր եկեղեցիներու երեցփոխաններուն որ եկեղեցիներու մէջ գանձանակ պատրաստեն Կայսրուհի Մարիայի հովանաւորութեան տակ գտնուող հիմնարկութիւններու ի նպաստ։

⁂ Կովկասի ռուս իշխանութիւնները, անշուշտ հայ թերթերու գրաքննիչի կարգադրութեամբ, հաւաքեր են Թիֆլիզի «Մշակ»ի 66րդ թիւը, ուր [illegible] վրայ մասին յօդուած մը հրատարակուած էր։ Հետաքրքիր պէտք է ըլլայ [illegible] պաշտօնականի մը այն [illegible] թէ նոյն թիւին հաւաքման պատճառ [illegible] միջամտման ի նպաստ գրուած յօդուածն է։

⁂ Կովկասի փոխարքայի թոյլտուութեամբ Թիֆլիզի Կրօն. Ժողովը որոշեր է Վարդան քհն. Տէր-Ղևոնդեանը ընդունիլ ռուս դաւանութենէն [illegible]՝ հայ եկեղեցիի ծոցը։

ՆԱՐԵԿԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

[illegible] Նարեկեան ընկերութեան Գործադիր Ժողովը՝ պաշտօնավարութեան շրջանը աւարտած ըլլալով՝ քիչ օրէն գործէ պիտի քաշուի։ Այս առթիւ կը հրաւիրուին բաժանորդները՝ իրենց վճարելիք անդամատուրքերը վճարել նորընտիր հանգանակողի։

ՆՈՐ ԹԵՐԹ

Կը լսենք թէ Պ. Պ. Ա. Դաւթեան և Լ. Խաժակեան մտադիր են ի մօտոյ ձեռնարկել «Աստղիկ» անունով գրական շաբաթաթերթի մը։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Պրուսայի Գաւառ. Ժողովը յայտնելով թէ առաջնորդին հրաժարականը ընդունուած են, կը խնդրէին որ Մաղաքիա Եպ. Տէր Միքայէլեանը փոխանորդ նշանակուի և յանձնարարական մը ղրկուի կուսակալին որպէսզի Իզմիրի ժողովին մէջ աթոռ ունենայ։ Տեղապահը Խառն Ժողովին նկատառութեան յանձնած այս խնդիրը։

[illegible] ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Պատր. Փոխանորդը առջի օր Բերա երթալով փոխադարձ այցելութիւն տուաւ ծերակուտական Զարեհ [illegible], օսմ. երեսփոխան [illegible] և [illegible], Ազգ. Ժողովոյ ատենապետ Մանուկ Էֆ. [illegible], որոնք սիրով շնորհաւորած էին Տեղապահին։ Պատր. Փոխանորդը շնորհաւորական փոխադարձ այցելութիւն տուաւ նաև [illegible] և [illegible] թարգմաններուն։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՄԸ

«Կարդացի ձեր բաց նամակը «Արեւելք»ի 7588 թիւի մէջ, ուր ձեր պատուի երևակայեալ արատաւորումը կ'ուզէք որ հերքեմ. սակայն Պարոնայք, ձեր պատուոյն դէմ գործ չունինք, այդ կէտը մեզ չի վերաբերիր, թերևս վատթարեալ մը բանը, վատառուած է բան չէ, անոր համար անհոգ եղէք, սակայն ո՞ւր է ձեր յարգելի անօրէնը, ինչո՞ւ փոխանակ յօդուածին լուրջ քննադատութիւնը հերքելու պատասխանէն Զաքարիայի պահելով մէջտեղ գծեց կը նետէ, փրօփականտի դեր յանձնելով ձեզ...։ ԳՈՂԱՄՈՒՆԻ»

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԲԱՌԱՐԱՆ

Հայ ուսանողութիւնը առանց ի վեր կը նեղուէր Ֆրանսահայ բառարաններու չգոյութենէն։ Այս պատճառաւ գնահատելի է ծանօթ ֆրանսագէտ-ուսուցիչ Մինաս էֆ. Ցոլհանճեանի կազմած Ֆրանսահայ բառարանը իր 816 էջերուն մէջ կը բովանդակէ ֆրանսական լեզուի 40,000 բառերը ու ձևերը։ Զարդարեան գրատունը աւելի մատչելի ընելու համար երկը հայ ուսանողութեան 12ական ղրշ.ի անհամեմատ աժան գին մը դրած է։ Իսկ լաթակազմը 15 ղրշ. է։ Գնել ուզողներու համար կարելի է դիմել գրավաճառ հրատարակիչ Վ. և Գ. Զարդարեան եղբայրներուն Կ. Պոլիս Զաքմաքճըլար թիւ 24-26 և բոլոր հայ գրավաճառներուն։

ԸՆԹԱՆԵԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Շիշլիի Հ. Ե. Միութեան կողմէ կազմակերպուած է սինէմաթօկրաֆի շքեղ ներկայացում մը որ տեղի պիտի ունենայ վաղը կիրակի, ժամը 9ին (Ը. Ե.) Օսման պէյի կազինոյին մէջ։ Այս առթիւ պատրաստուած է նաև յայտագիր մը ուր կ'ընդգրկուին հետաքրքրաշարժ տեսարաններ, ինչպէս նաև Խրիմեան Հայրիկի յուղարկաւորութեան հանդէսը։ Պիտի բանախօսէ Թուրք ժողովրդական բանաստեղծ և Սեբաստիոյ նախորդ կուսակալ՝ Մէհմէտ Էմին պէյ։ Գին 3, 5 և 10 ղրշ.։

ՄԷԿ ՕՐԻՆ 1,000 ԿԸ ՏԵՍՆԷ

«ՓԱՆԴԻԽ»

Բնաբական ընտրուած էջերու, գիտական [illegible] նուիրուած հատորացում հատոր մը։ «ՓԱՆԴԻԽ»ը մեր վարժարանի աշակերտներուն սիրուած քաղցրիկ ընկերն է։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ստացանք Ա. Շիրվանզադէի «Անդրանիկ Հերոսականին» յեղափոխական կեանքէ քաղուած թատերգութիւնը. կը վաճառուի Յ. Գույումճեան գրատունը։ Գին 2ական ղրշ.։

ՑՈՒՑԱԴՐՈՂՆԵՐՈՒՆ

Հայոց Հրատարակչական ընկերութեան հրատարակութեան վերջնական [illegible] տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակի, 17 ապրիլ, առաւօտեան ժամը 10ուկէսին (Ը. Ե.)։ [illegible] հրատարակիչները կը հրաւիրուին ներկայ ըլլալ նոյն օրը, Բերայի [illegible] վերի սրահը, իրենց [illegible] հրատարակութիւններէն մէկ մէկ հատ հետերնին բերելով։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ ԿՈՒԶՈՒԻ

«Արեւելք»ի համար վարչական կարող պաշտօնեայի մը պէտք ունինք, որ միևնոյն ատեն պիտի կատարէ թերթերու առաքման գործը։ Կը պահանջուի նաև Թուրքերէն և Ֆրանսերէն լեզուներու գիտակցութիւն։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՏՆՕՐԷՆ
ԷՐ
Պետական Խորհրդոյ առաջին կարգի
Դիւանապետ
ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ
اوجنجی سنه رهنمای قرائت وترجه

«ՌԷՀՆԻՒՄԱՅԻ ՔԻՐԱԱԹ ՎԸ ԹԷՐՃԻՒՄԷ» անուն դասագիրքին Գ. տարին, որ գրական ընտիր երկասիրութիւն մըն է, նմանը չտեսնուած։ Կը պարունակէ օսմ. նոր գրականութեան մեծ վարպետներուն արձակ և ոտանաւոր ընտիր կտորներէն և հեղինակներու մանրամասն կենսագրականը, քերականական, համաձայնական և ուղղագրական կանոններ. հեղինակին ինքնագիր կտորներն ալ բաւական տեղ կը բռնեն այդ երկասիրութեան մէջ։ 160 մեծադիր էջ. 50է աւելի դաս։ Գին 5 ղրշ.։
Հրատարակուեցաւ նաև Հայ-[illegible] 4րդ պրակը, շահեկան պարունակութեամբ։ 2—12

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԶԱՐԹՃԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՄԱՆԿԱՆՑ, ԿՈՒՐԾՔԻ ԵՒ ԹՈՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
Վիեննայի Բժշկական համալսարանէն
[illegible] ՇԻՇԼԻԻ ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ
ՄԱՆԿԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
(ՏՕՔԹ. ՎԻՕԼԻ)
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, կէս օրէ վերջ, Բերա, Սաքըզ Աղաճ, թիւ 6. բացի երկուշաբթի և շաբաթ օրերէն, առաւօտները կը գտնուի Պոլիս, Կամուրջին գլուխը Մ. Նարկիլէճեանի դեղարանը, մինչև ցերեկ։ Աղքատ հիւանդները ամէն օր ձրիաբար կը դարմանուին։ Չորեքշաբթի ձրի։ 40—2

ՄԷՀՄԷՏ ԳԱՐԱԳԱՃԱՏԷ ՌԻՒՇՏԻ
ՄԷՑՏԱՆՃԸՂ, ԷՆՆԻ ԲՈՍԹԱԽԱՆԸ ՃԱՏՏԷՍԻ
Վստահատունս մեր Եւրոպա կատարած ուղևորութեան առթիւ վերջին նորաձևութեան ու իր յարգոյ յաճախորդներուն ճաշակին համաձայն նոր ապրանքներ բերել տուած է։
ՄԵՏԱՔՍԻ ԵՒ ԲՈՒՐԴԻ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՄԲ ՆՈՒՐԲ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐ, ԱՂՋԻԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՇԱՏՈՒԿ ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՇՐՋԱԶԳԵՍՏՆԵՐ ԵՒ ԺԻՒՓՕՆՆԵՐ, ՄԵՏԱՔՍԷ ԵՒ ԲՕՄԲԱՏՈՒՐ ՆՈՐԱՁԵՒ ՊԼՈՒԶՆԵՐ, ՁԵՌՔԻ ՆՈՒՐԲ ՔՍԱԿՆԵՐ, ՊԱՏԱՌԱՔԱՂ, ԴԱՆԱԿ ԵՒ ԱՓՍԷՆԵՐ, ԳՈՒԼՊԱՅ, ԹԱՇԿԻՆԱԿ, [illegible] ՀՈՎԱՆՈՑ ՆՈՅՆ։ 2—54

ՄԵԾ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՔՈՒԱՎԱԹՆԵՐՈՒ
ԽԻՍՏ ԱԺԱՆ, ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՄԲ, ՇԱՏ ՏՈԿՈՒՆ
ԲԵՐԱ, ՍՈՒԼԹԱՆԻԷ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ԴԻՄԱՑ
ՆԷՃԻՊԼԷՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ ԱՆՊԱՏՃԱՌ
2

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԿԱՅՍ. ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Երէկ, կայս. գահակալութեան տարեդարձին առթիւ պաշտօնական ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ Տօլմա Պաղչէի կայս. պալատին մէջ։ Կէս օրէն առաջ, ժամը 4ին, Սուլթանը վերի յարկի շքեղօրէն յարդարուած սրահը եկաւ և զարդարուն վայրի մը մէջ ոտքի վրայ կեցաւ։ Աջ կողմը կը գտնուէին նախարարները, երեսփոխանները, հոգևոր պետերը, քաղաքային պաշտօնատարները, ուսումնական և ճարտարարուեստական հաստատութեանց անօրէնները, իսկ ձախ կողմը՝ ծերակուտականները, բարձրաստիճան զինուորականներ, բարձրաստիճան [illegible] պաշտօնականներ, թագաւորութեանց նախագահներ, օսմ. նաւատորմի համազգեստաւոր մարմնոյն անդամները ու մամուլի ներկայացուցիչները։ Նախ Նաքիպ-իւլ-Էշրաֆը աղօթք մը արտասանեց։ [illegible], կառավարական պաշտօնատարներուն կողմէ, Ծերակոյտի նախագահը Ծերակոյտին կողմէ, Երեսփ. Ժողովի նախագահը Երեսփ. Ժողովին կողմէ, [illegible] Պատրիարքը [illegible] կողմէ իրենց շնորհաւորութիւնները յայտնեցին կայսեր։ Սուլթանը պատշաճ պատասխան մը տուաւ։ Ցեղոյ կայսրը սրահէն մեկնեցաւ։ Պաշտօնական ընդունելութենէն յետոյ [illegible] մը տրուեցաւ նախարարներուն։ Շնորհաւորութեան համար պալատ գացողներուն տրամադրութեան տակ դրուած էր արձանագրութեան տոմար մը։

ԷԼԵԿՏՐԱՇԱՐԺ ԹՐԱՄՈՒԷՅՆԵՐԸ

Ինչպէս յայտնի է թրամուէյի ընկերութիւնը Պոլսոյ թրամուէյի կառքերը էլեկտրական ուժով կատարելու համար սկսած է պատրաստութիւններ տեսնել։ Առաջին անգամ էլեկտրական թրամուէյներու երթևեկը Պէշիքթաշէն պիտի սկսի, համբաները աւելի յարմար ըլլալուն համար։

⁂ Սիլիվրի Գաբուի և Պէշիքթաշի ժողովուրդը դիմում ըրած է թրամուէյի ընկերութեան և խնդրած է որ Սիլիվրի Գաբուէ Աքսարայ և Պէշիքթաշէ Բերա թրամուէյի գծեր հաստատուին։

ՄԱՆԱՍԹԸՐԻ ՕՍՄ. ՔՕՄԻԹԷԻՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ՀԵՐՔՈՒՄԸ

Մանասթըրի Օսմ. Քօմիթէի մասնաճիւղին կեդր. մարմինը սա հերքումնագիրը հրատարակութեան տուած է. «Օսմ. թերթերու և մասնաւորապէս Կ. Պոլսոյ [illegible] մէջ տարածուած [illegible] զրոյցներուն ու հրատարակութեանց նայելով, Օսմ. Քօմիթէի ընդհ. կեդրոնին և Մանասթըրի կեդր. մարմնին միջև անհամաձայնութիւն մը ծագած է։ Մեր ամբողջ [illegible] կը հերքենք։ Անկեղծօրէն կը յայտնենք որ հայրենիքին բարգաւաճման ու կառավարութեան սիրոյն, ամէն դժուարութեան պիտի յաղթենք, ամէն [illegible] շարժում ինքնին պիտի ընենք և դժուար չարիքներու հետևանքները պիտի կրծենք։ Իր բարձրագոյն իշխանութիւն ճանչցած քօմիթէին անդամներուն և կեդրոններուն սէրը կապելով միացած ըլլալը կը հրապարակենք»։

ԱՍՏԻՃԱՆԻ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ

Կայս. գահակալութեան տարեդարձին առթիւ միրլիվայութեան (փաշա) աստիճանի արժանացած են ծովային նախարար Մահմուտ Մուխթար պէյ և Ընդհ. [illegible] Տնօրէն [illegible] պէյ։ [illegible] կայս. պալատան [illegible] Խայրի պէյ, Կ. Պոլսոյ [illegible] հրամանատար [illegible] պէյ և [illegible] իր օգնականները։

ԴԱՍԱԼԼԻՔ ՕՍՄ. ՊՈՒԼԿԱՐ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Սօֆիայէն «Թայմզ»ի կը հեռագրեն թէ օսմ. սահմանին մէջ ծառայող 160 պուլկար զինուորներ Սօֆիա խոյս տուած են։ Այդ փախուստին պատճառները խիստ կարևոր են։

ԹԻՃԱՐԷԹ ՎԷ ՆԱՖԻԱ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ
Գավալա սքէլէսինին [illegible] չէհրի [illegible] պէյ [illegible] մէճլիսինէ [illegible] վէ [illegible] Թրաք վէ Մէքտիր [illegible] օլունուր։ 327 նիսան 9

* *

Միւհէնտիս [illegible] օլունուր. 328 նիսան 4

* *

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ [illegible] 328 նիսան 11
1—3

[illegible] ՎԷ [illegible] ՏԱԻՐԷՍԻՆՏԷՆ
Վիլայէթ [illegible] վէ [illegible]։
[illegible] Նազզա [illegible] թարիխի ինալէ էվվէլէ թարիխի 327 նիսան 15, ինալէ գաթիյէ թարիխի 327 նիսան 21, պէտէլի 297406
[illegible] Նազզա [illegible] թարիխի ինալէ էվվէլէ թարիխի 327 նիսան 15 ինալէ գաթիյէ թարիխի 327 նիսան 21 պէտէլի 105165
[illegible] օլունուր։
327 նիսան 12

ՍԹԱՄՊՕԼ ՎԻԼԱՅԷԹԻՆՏԷՆ
[illegible]
Ֆի 13 նիսան 327

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)

ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԵԱՆ
2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1326 (1910) ԵՒ 11 ՌԱՄԱԶԱՆ 1328 ԹՈՒԱԿԻՐ ԻՐԱՏԷՈՎ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 100,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԲԱԺՆՈՒԱԾ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐԸ 5 ՕՍՄ. ՈՍԿԻՆՈՑ
20,000 ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐՈՒ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԲԱՑԻ 10 000 ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐՈՒ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ — ԿԸ ՊԱՀԱՆՋՈՒԻ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՌՈՐԴԸ, ԱՅՆ Է, ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐԻՆ 1 ՄԷԿ 4ՐԴ. ՕՍՄ. ՈՍԿԻՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴԻՐՆԵՐԸ ԱՐԴԷՆ ՍՏՈՐԱԳՐԱԾ ԵՆ ՄՆԱՑԵԱԼ 10,000 ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐԸ

ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Շնորհիւ Օսմ. Սահմանադրութեան՝ գործունէութեան ընդարձակ դաշտ մը բացուած է այլ ևս օսմանեան դրամագլուխներու առջև՝ ամէն տեսակ ձեռնարկութիւններու համար։ Երկրին բազմաթիւ հարստութիւններուն արժէքները պիտի բարձրանան, և որոնց շահագործումը անոր տնտեսական վերակենդանութեան պիտի սատարէ։ Սակայն բացայայտ է թէ՝ այս ձեռնարկութիւններուն գործակցելու և այս [illegible] մասնակցելու համար չեն բաւեր անհատական միջոցները, այլ անհրաժեշտ է որ, օսմանեան դրամագլուխներու ընկերակցութիւններ կազմուին։
Անոնցմէ ընկերութիւններու օսմանեան օրէնքը յաջողապէս կը նպաստաւորէ այսպիսի խմբումները, որոնք կոչուած են ամէն յաջողութիւն վայելելու։ Երկրին տնտեսական [illegible] այս գործին մէջ և [illegible] բաժնեկիցներուն։
Այս նկատումներէն թելադրուած խումբ մը հայ վաճառականներ և դրամատէրներ հիմնած են ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ, որուն գործունէութիւնը [illegible] բաժին մը ունենայ տնտեսական այս յառաջդիմութեան մէջ։
Ընկերութեան կանոնագիրը այնպէս մը յօրինուած է, որ անով կարելի պիտի ըլլայ, առանց ո և է սահմանի, ազատօրէն ամէն տեսակ գործառնութիւնները ընդգրկել, ինչ. «Վարկի և Գործերու Դրամատուն» կոչուած հաստատութիւններուն նման, որոնք այնչափ յաջողապէս ստեղծուած են Եւրոպայի ծաղկեալ առևտրական և ճարտարարուեստական քաղաքներուն։
Այս կազմակերպութեամբ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ պիտի կրնայ կատարել պարագաներուն և պէտքին համաձայն, իր ամենէն աւելի շահաւոր դատած գործերը, և ո՛չ միայն առևտրական, արդիւնաբերական, ճարտարարուեստական և կալուածական գործերու մէջ, այլ և հանրային ձեռնարկութիւններու մէջ ևս, ինչպէս են արտօնութիւններու շահագործումը նաև։
Վերջապէս ընկերութիւնը պիտի կրնայ գործել ամէն ճիւղի մէջ, իր դրամական միջոցներուն չափով և միշտ առաջնորդուելով խոհեմութեամբ և շրջահայեցութեամբ։
Ահա կանոնագրէն քաղուած մը։

ԿԱՆՈՆԱԳՐԻՆ ՔԱՂՈՒԱԾՆԵՐ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆՈՒՆԸ
ԵՒ ՕՐԻՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ
ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ (Յօդ.2)
Ընկերութեան անունն է ՕՍՄ. ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ որ ենթակայ է, իբր օսմանեան ընկերութիւն, Տէրութեան օրէնքին և [illegible] օրէնքներուն և կանոններուն։
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ (ՅՕԴ. 3)
Ընկերութեան նպատակն է թէ իր հաշւոյն, թէ մասնակցութեամբ և թէ ուրիշներուն հաշւոյն կատարել ամէն տեսակ բանկային և փոխանակային գործառնութիւններ՝ գնում, վաճառում, փոխառութիւն, ներածում և արտածում։
Սեղանաւորական, դրամական, յանձնորդական և [illegible] ամէն գործառնութիւնները ընել, թէ իր հաշւոյն և թէ ուրիշներու հաշւոյն [illegible]։
Սեղանաւորական, առևտրական, ճարտարարուեստական ընկերութիւններ կազմել և կամ անոնց կազմութեան մասնակցիլ։
Օսմանեան Կառավարութենէն խնդրել և առնել ամէն տեսակ արտօնութիւններ, շահագործել զանոնք ինչպէս նաև այն ամէն արտօնութիւնները, որոնք իրեն կը փոխանցուին կամ կը թողուին։
Կալուածական օրինաց համաձայն՝ քաղաքներու և գիւղերու մէջ՝ կալուածներ գնել և ծախել։
Հանրօգուտ և անհատական շինութեանց վերաբերեալ ամէն տեսակ գործողութիւններ և ձեռնարկութիւններ կատարել, ինչպէս նաև, օրինաց համաձայն, դրամ փոխարէն փոխատուութիւններ ընել։
Ամէն տեսակ արդիւնքներ և ընկերութիւններ կազմել և ստանձնել անոնց գործերուն յանձնառումը և հաշւակալութիւնը։
ԸՆԿ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ (ՅՕԴ. 4)
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս է։
Ընկերութիւնը կրնայ, Վարչական Խորհուրդին որոշումով, թէ՛ Թուրքիոյ և թէ՛ արտասահմանի մէջ, հաստատել գրասենեակներ, գործակալութիւններ, մասնաճիւղեր և ներկայացուցիչներ կարգել։
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՒՈՂՈՒԹԻՒՆԸ (ՅՕԴ. 5)
Ընկերութեան տևողութիւնը որոշուած է յիսուն տարի, բացի պայմանաժամէն առաջ լուծման կամ երկարաձգման պարագային։
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ (ՅՕԴ. 6)
Ընկերութեան դրամագլուխն է 100,000 օսմ. ոսկի, կազմուած քսան հազար բաժնեթուղթերէ, իւրաքանչիւրը հինգ օսմ. ոսկինոց։
Ընկերութիւնը, Ընդհ. Ժողովին որոշման և Կառավարութեան արտօնութեամբ, կրնայ իր դրամագլուխը հետզհետէ 5 անգամ աւելցնել և ձեռնարկին պէտքին համեմատ [illegible]։
ՎՃԱՐՈՒԵԼԻՔ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ (ՅՕԴ.7)
Ընկերութիւնը վերջնապէս կազմուած պիտի նկատուի, երբ ամբողջ դրամագլուխը ստորագրուած, և Պոլսոյ մէջ՝ առաջին մասնավճարը, այսինքն իւրաքանչիւր բաժնեթուղթի մէկ մէկ քառորդ օսմ. ոսկին, ստորագրութեան պահուն վճարուած ըլլայ։
Դրամ [illegible] պաշտօնական [illegible] մէջ հրատարակուած յայտարարութեամբ մը՝ բաժնետէրերուն առնուազն մէկ ամիս առաջ պիտի ծանուցուի։
[illegible] վճարելի բաժնեթուղթերուն յանձնումը տեղի պիտի ունենայ՝ մէկ մէկ քառորդ օսմ. ոսկիի առաջին մասնավճարին հետը, և յետագայ բոլոր միւս վճարումները պիտի նշանակուին բաժնեթուղթերուն վրայ։
Բաժնեթուղթերը պիտի տպուին մէկ կողմը թրքերէն և միւս կողմը ֆրանսերէն և հայերէն։
ԱՆՎՃԱՐ ՄՆԱՑԱԾ ՄԱՍՆԱՎՃԱՐՆԵՐ. (ՅՕԴ. 9)
Որոշուած ժամանակի մէջ չվճարուած ամէն մասնավճար, ի նպաստ Ընկերութեան տարեկան հարիւրին 6 տոկոսի կ'ենթարկուի, վճարման թուականէն հաշուելով և առանց ո և է զգուշացման։
(ՅՕԴ. 10) Պահանջելի մասնավճարները եթէ չվճարուին, Ընկերութիւնը առանց վճարման համար զգուշացում ընելու և առանց դատական միջոցի դիմելու, իրաւունք ունի անվճար մնացած բաժնեթուղթերը ծախելու՝ ծախքերը, վնասը և շահը չվճարող բաժնետէրերուն պատասխանատուութեամբ։
Հետևաբար չվճարուած բաժնեթուղթերուն թիւերը առնուազն հինգ օր առաջ պիտի հրատարակուին օրաթերթերուն մէջ։ Երբ այս պայմանաժամը անցնի, բաժնեթուղթերը պիտի ծախուին, Պոլսոյ մէջ, փոխանակութեանց գործակալի մը ձեռքով և կամ աճուրդով։
Այս կերպով ծախուած բաժնեթուղթերը ջնջուած պիտի նկատուին և գնողներուն միևնոյն թիւով նոր բաժնեթուղթեր պիտի յանձնուին։
Վաճառման արդիւնքը, ծախքերուն զեղչումէն ետքը, նախորդ սեփականատէրին Ընկերութեան հետ ունեցած հաշւոյն պիտի անցուի. եթէ պակսի, տարբերութիւնը պիտի պահանջուի իրմէ, իսկ եթէ աւելնայ, իրեն պիտի վերադարձուի աւելցածը։

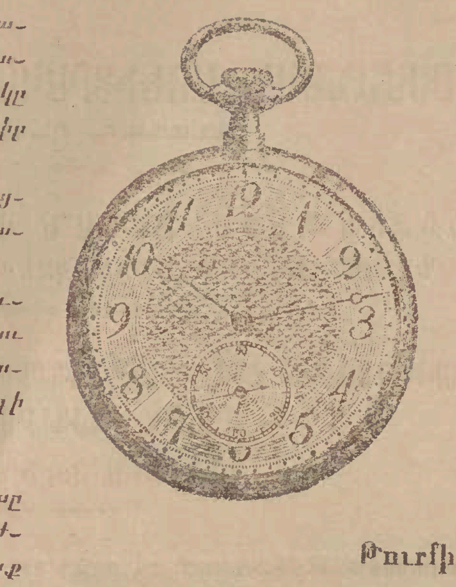

ԼՈՆԺԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԻԱԿ ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ, պաշտօնապէս ընդունուած Օսմ. Պատերազմական Նախարարութենէն, Միացեալ Նահանգներու, Իտալիոյ և Ֆրանսի ծովային նախարարութիւններէն, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Սերպիոյ և Քանատայի երկաթուղեաց վարչութիւններէն, ինչպէս նաև Արժանթինի ելեկտրական թրամուէյներու ընկերութիւններէն և բազմաթիւ ուրիշ ու նոյնչափ կարևոր վարչութիւններէ:

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՄԵՏԱՂ-ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

5 Մեծագոյն մրցանակներ.— Անվէրս (1885), Բարիզ (1889), Պրիւքսէլ (1897), Բարիզ (1900), Միլան (1906):
2 Առաջին մրցանակ, անդամ ժիւրիի.— Ժընէվ (1896), Թուրին (1899):
5 Ոսկի մրցանակներ, 50է աւելի ուրիշ մրցանակներ Նէօշադէլի եւ Քիւի դիտարաններէն:
16 Շքադրամներ.— Բարիզ, Վիեննա, Ֆիլատելֆիա, Անվէրս Ամսթերտամ, Չիքակօ, ևն., ևն.:

Թուրքիոյ համար ընդհանուր Ներկայացուցիչ **ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷՃՎԷՃԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ** Մեծ Շուկայ, Մաճճազանըլար, 44—46. Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը խնդրուի զատկի մէջ սոյն վաճառատան բազմաթիւ յաճախորդներէն, պէտք ներկայանալէն առնուազն մէկ ամիս առաջ զրկել իրենց ապրանքները, յապաղմանց չենթարկուելու համար: 50—36

Սոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին նաև ամէն տեսակ զարդարեղէններ եւ ոսկի շղթաներ:

Այն ամէն բաժնեթուղթ, որ մասնավճարները կատարուած ըլլալուն վկայութիւնը չի կրեր, վաճառելի ըլլալէ կը դադրի, և ո և է շահաբաժին չի վճարուիր անոր:

Ներկայ յօդուածով սահմանուած միջոցները չեն արգիլեր ընկերութեան՝ օրինական միջոցներու ևս դիմելու:

Բաժնեթուղթերը պիտի համարին բանաւոր անբաժանելի և թուագրուած ու ընկերութեան կնիքով կնքուած և ստորագրուած պիտի ըլլան Վարչ. Խորհուրդի երկու անդամներէն:

* * *

Նոր բաժնեթուղթերով դրամագլուխը աւելնալու պարագային, հիմնադիր բաժնատէրերը՝ նախապատուութեան իրաւունք պիտի ունենան շրջաբերութեան հանուելիք բաժնեթուղթերուն կէսը միայն ստորագրելու: իսկ միւս կէսին նախապատուութեան իրաւունքը պիտի վերապահուի անոնց՝ որոնք նոյն միջոցին բաժնատէր են:

Հիմնադիր բաժնատէրերուն և պարզ բաժնատէրերուն վերապահուած նախապատուութեան այս իրաւունքը պիտի վերապահուի անոնց՝ որոնք նոյն միջոցին բաժնատէր են:

Հիմնադիր բաժնատէրերուն և պարզ բաժնատէրերուն վերապահուած նախապատուութեան այս իրաւունքը պիտի գործադրուի իւրաքանչիւրին ունեցած բաժնեթուղթերուն թիւին համեմատութեամբ:

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԲԱԺԻՆ (ՅՕԴ. 11)

Հիմնադիրի բաժին անունով կոչուած վճարելի երկու հազար բաժնեթուղթեր հանուած են, առանց որոշ արժէքի, որոնք հիմնադիրներուն պիտի յանձնուին, իրենց ունեցած բաժնեթուղթերու համեմատութեամբ, առանց ո և է փոխարժէք վճարելու:

Հիմնադիրի բաժին ունեցողները պարտաւոր են համակերպիլ ներկայ կանոնագրին ընդհանուր տրամադրութիւններուն և Ընդհ. Ժողովին կողմանէ տրուած որոշումներուն:

Անոնք իրաւունք չունին Ընկերութեան գործերուն միջամուխ ըլլալու:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ (ՅՕԴ. 12 և 16)

Ընկերութեան գործերը պիտի վարէ Վարչական Խորհուրդ մը որ բաղկացած պիտի ըլլայ առնուազն հինգ և առաւելն եօթն անդամներէ, որոնք բաժնատէրերու Ընդհ. Ժողովը պիտի ընտրէ:

Սակայն բացառաբար, առաջին Վարչական Խորհուրդին անդամները պիտի ըլլան հետևեալ անձերը, որոնց անուանումը պիտի չենթարկուի Ընդհ. Ժողովին հաւանութեան.

ՏԵԱՐՔ

Ս. Կ. ԱՐՄԷՆ, Ա. Կ. Արմէն և Ընկ. տանէն, Վաճառական,
Սթամպօլ, Կիւլլէնկեան խան

ԵԴՈՒԱՐԴ ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆ, [*] Թ. և Ե. Գարակէօզեան տանէն, Դրամատէր,
Սթամպօլ, Սասրզկէ խան

ԿԱՐԱՊԵՏ ԹԱՀԹԱՊՐՈՒՆԵԱՆ,[*] Թահթապրունեան Եղբարք տանէն, Դրամատէր
Կալաթա, Մէհմէտ Ալի Փաշա խան

ՀԵԹՈՒՄ ԱԷԹԵԱՆ, Հ. և Ա. Աէթեան Եղբարք տանէն, Վաճառական,
Սթամպօլ, Թօհաֆճի խան

ՄԻՀՐԴԱՏ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, Դրամատէր,
Սթամպօլ, Ալալէմճի խան

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՄԱՍԵԱՆ, Վաճառական-Հայթայթիչ կառավարութեան,
Կալաթա, Բայիկլաս խան

ՍԻՄՈՆ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ, Ընդհ. Տնօրէն Արևելքի «ԻՒՆԻՕՆ» Ապահովագրական Ընկերութեան,
Կալաթա, Իւնիօն խան

Վարչական Խորհուրդի անդամներուն կէսը, ինչպէս նաև պաշտօնեաները օսմ. հպատակ պէտք է ըլլան:

……………Վարչական Խորհուրդի իւրաքանչիւր անդամը պէտք է 150 բաժնեթուղթ ունենայ:

Այս բաժնեթուղթերը իր պաշտօնավարութեան շրջանի գործերուն իբր երաշխաւորութիւն պիտի նկատուին……………

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ. (ՅՕԴ. 22)

Վարչական Խորհուրդի անդամները, Ընկերութեան զուտ շահերուն մէջ իրենց յատկացուած բաժինէն զատ, իրաւունք ունին նաև ներկայութեան վարձք ստանալու, որուն գումարը ամէն տարի Ընդհ. Ժողովը կ'որոշէ:

Իբրև բացառութիւն, առաջին շրջանին համար, ներկայութեան վարձքը՝ իւրաքանչիւր անդամի և նիստի համար՝ մէկ օսմ. ոսկի որոշուած է:

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ (ՅՕԴ. 24և 25)

Սովորական Ընդհ. Ժողովը ամէն տարի, Ընկերութեան Կեդրոնատեղին մէջ կը գումարուի, Վարչական Խորհուրդի որոշած թուականին, տարեշրջանի փակման յաջորդող երեք ամիսներուն մէջ:

Ընդհ. Ժողովը կրնայ նաև արտասովոր նիստի հրաւիրուիլ Վարչական Խորհուրդին, և արտակարգ պարագաներու մէջ ալ հաշուեքննիչներուն կողմանէ:

Ընդհ. Ժողովը նիստի պէտք է հրաւիրուի՝ Վարչական Խորհուրդին կողմէ՝ նաև այն պարագային, երբ դրամագլխուն առնուազն հարիւրին 25ը ներկայացնող բաժնատէրերու խումբ մը կողմէ պահանջուի, պայմանաւ որ այդ բաժնատէրերը գումարման շարժառիթներն ու նպատակը իմաց տան, և ասպարէզումնին թէ Վարչական Խորհուրդին կողմէ նշանակուած անձի մը՝ իր ատենի՝ յանձնած են իրենց վերաբերեալ բաժնեթուղթերը: Այսպէս յանձնուած բաժնեթուղթերը պիտի մնան մինչև Ընդհ. Ժողովին վերջանալը:

Ընդհ. Ժողովին մասնակցելու համար պէտք է առնուազն 20 բաժնեթուղթ ունենալ:

Ընդհ. Ժողովին իւրաքանչիւր անդամը, թէ՛ իբր սեփականատէր և թէ իբր փոխանորդ, որքան քսան բաժնեթուղթ ներկայացնէ՝ այնքան ձայն կ'ունենայ, բայց երբէք տասնըհինգ ձայնէն աւելի չի կրնար ունենալ.

ՀԱՇՈՒԵՔՆՆԻՉՆԵՐ. (ՅՕԴ. 30)

Ընդհ. Ժողովը ամէն տարի, Ընկերութեան բոլոր հաշիւները քննելու համար, երկու հաշուեքննիչ կ'անուանէ, որոնք առնուազն երեսուն բաժնեթուղթի տէր պէտք է ըլլան:

Այս բաժնեթուղթերը՝ իբր առաւ Ընկերութեան սնտուկին պէտք է յանձնուին, այնքան ատենուան համար՝ որքան տևէ իրենց պաշտօնավարութիւնը:

Հաշուեքննիչներուն պաշտօնն է Վարչական Խորհուրդին կողմէ ներկայացուած հաշիւներուն, հաշուեկշիռին, ինչպէս նաև Ընկերութեան կացութեան վրայ տեղեկագիր մը մատուցանել Ընդհ. Ժողովին……:

……………Իրաւունք ունին մասնակցում մը առնելու, որուն քանակը Ընդհ. Ժողովը պիտի սահմանէ ամէն տարի:

Բացառութիւն ըլլալով առաջին հաշուեքննիչներն են.

Տեարք Արտաշէս Հիւրմիւզ
Զարմայր Ճիմրանախեան

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆ. (ՅՕԴ. 35)

Ընկերական տարին կը սկսի Յունուար 1ին (Հ. Տ.) և կ'աւարտի յաջորդ Դեկտեմբեր 31ին:

Առաջին տարեշրջանը պիտի հաշուուի, բացառաբար, Ընկերութեան վերջնական կազմութեան թուականէն սկսեալ մինչև 31 Դեկտեմբեր 1911……………:

ՇԱՀԵՐՈՒ ԲԱԺԱՆՈՒՄ. (ՅՕԴ. 36)

Բոլոր ծախքերուն զեղչումէն վերջ, մնացեալ տարեկան արդիւնքի գումարները կը կազմեն զուտ շահը:

Այս շահերէն նախ պիտի հանուին.

1. Հարիւրին 10 պահեստի սովորական դրամագլուխ մը կազմելու համար:

2. Անհրաժեշտ գումարը, վճարուած դրամագլխուն վրայ հարիւրին 5 տոկոս վճարելու համար բաժնատէրերուն՝ իբրև առաջին շահաբաժին:

Այս երկու կանխահանումներէն վերջ, և Վարչական Խորհուրդին առաջարկութեամբ, մնացորդ հաշուէն կարելի է վար դնել ուրիշ սեւ գումար՝ երկրորդ պահեստի դրամագլուխ մը կազմելու համար:

Մնացեալ շահը պիտի բաժնուի հետևեալ կերպով.

Ա. Հարիւրին 15 հիմնադիրի բաժիններուն.

Բ. Հարիւրին 20 Վարչական Խորհուրդին:

Գ. Հարիւրին 5 պաշտօնէութեան: Այս հարիւրին 5ին բաշխումը պիտի կատարուի Վարչական Խորհուրդին կողմանէ:

Դ. Հարիւրին 60 բաժնատէրերուն, իբրև երկրորդ շահաբաժին…………:

ԴԻԼԽԱՎՃԱՐ, (ՅՕԴ. 37)

Ընդհ. Ժողովը կրնայ որոշել տալ՝ տարեկան զուտ շահերէն գումար մը զատել հանելու, հրապարակէն որոշ քանակութեամբ՝ բաժնեթուղթ ետ գնելու համար վիճակահանութեամբ:

Այս կերպով վճարուած բաժնեթուղթերը պիտի շարունակեն առնել շահաբաժինները, բայց տոկոսի իրաւունքը պիտի կորսնցնեն:

* * *

---

[*] Տեարք Եդուարդ Գարակէօզեան և Կարապետ Թահթապրունեան ստանձնած ըլլալով կանոնադրով իրենց յանձնուած պաշտօնը, Վարչական Խորհուրդը ամբողջացած է ընտրելով, Տ. Տ. ԳԷՈՐԳ ԱՍԼԱՆԵԱՆ, Նախկին տնօրէն կամուրջներու և խճուղիներու Սալոնիքի և Հանրօգուտ Շինութեանց Նախարարութեան. ՏԻԳՐԱՆ ԽԱՆ ՔԷԼԷԿԵԱՆ, Վաճառական, Բարիզ:

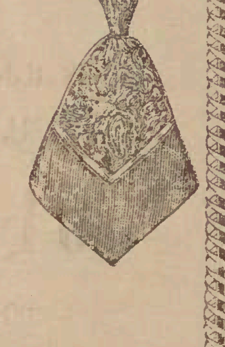

فوق العاده جسيم فراوات سركيسى

غايتله اوجوز صوڭ موده چشيدلر چوق صاغلام

بك اوغلنده مكتب سلطانى قارشوسنده

نجيلر نجارتخانه سى

مراجعت ايديكز هر حالده ممنون قاله جقسكز

ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այսօրուընէ սկսեալ բացուած է, ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏԱՆ (ՊԱՆՔ ԻՄՊԷՐԻԱԼ ՕԹՈՄԱՆ) «Կ. Պոլսոյ և բոլոր գործակալութեանց կիշէներուն մէջ», հանրութեան վերապահուած՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ, 5 օսմ. ոսկինոց 10,000 բաժնեթուղթերուն ստորագրութիւնը:

«Ստորագրութիւնը պիտի փակուի 8/31 Մայիս 1911ին:

Իւրաքանչիւր բաժնեթուղթի առաջին մասնավճարն է, մէկմէկ քառորդ օսմ. ոսկի (Օ. Ո. 1¼):

Այդ վճարման փոխարէն Օսմ. Կայսերական Դրամատունը ստացագիր մը պիտի տայ, որ յետոյ պիտի փոխանակուի ստացագիրները յանձնած ատեննին մէջ. բուն բաժնեթուղթին հետ, այս վերջնոյն վրայ նշանակուած պիտի ըլլայ եղած մասնակի վճարումը:

Երբ ստորագրութեան խնդրանքները՝ առաջարկուած բաժնեթուղթերուն քանակէն աւելի ըլլան, այդ պարագային համեմատական կերպով քիչ բաժնեթուղթ պիտի տրուի ստորագրողներուն:

Կարելի է նաև թղթակցութեամբ ստորագրել:

Հարկ եղած խնդրանքը պէտք է ըլլայ ուղղել բաժնեթուղթերը ընդունելուն Կ. Պոլսոյ սակարանին մէջ:

Կանոնագիրը փափաքողին կը տրուի:

Վարչական Խորհուրդը պիտի որոշէ երկրորդ քառորդին վճարման թուականը ու ամիս մը առաջ՝ Պոլսոյ լրագիրներուն մէջ տրուած յայտարարութեամբ մը՝ հանրութեան պիտի տեղեկացնէ:

Երբ Ընկերութեան գործառնութիւնները ընդարձակուին, 3րդ. և 4րդ. քառորդներն ալ պիտի պահանջուին միշտ ամիս մը առաջ լրագիրներու միջոցաւ ծանուցանելով թուականը: 1—10

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՈՆԻՔ
BANQUE DE SALONIQUE
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 Ֆր.
ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1908ին
8,000,000 Ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1909ին
3,700,000 Ֆր.

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Կ.Պոլիս Վոյվոտա փողոց
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս. Աշըր Էֆ. խան Բիւթիւպաշալէ փողոց

Մասնաճիւղեր՝ Էտիրնէ, Պէյրութ, Գավալա, Տէտէաղաճ, Դրամա, Մանասթըր, Սէլանիկ, Սամսոն, Իզմիր, Ուսքիւպ, Սէրէզ:

Գործակալներ՝ Կիւմիւլճինէ, Գօսմանչա և Սօֆիա:

Սելանիկի պանքան կրնայ պանքայի վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով, ապրանքներու վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ և ապրանքներ իբր աւանդ կ'ընդունի:

Խնայողական Սնտուկ՝ Նպաստաւոր պայմանով:

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

BANQUE D'ATHENES
ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ
(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)
ԱՄԲՈՂՋՈՎԻՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50,000,000 Ֆրանք
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
9,275,000 Ֆրանք
Կեդրոնատեղի՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր.— Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլսոյ գործակալութիւններով), Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զագազիգ, Լիմասոլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Գավալա, Իզմիր, Քսանթի, Սէրէզ, Սամսոն, Տրապիզոն, Քիոս, Եանինա, Միթիլէն, Ռաթրաս, Վօլօ, Տիրա, Քալամաթա, Թրիփոլիցա, Լարիսա, Հանիա, Փատրաս, Ռէթիմօ (Կրետէ):

Հեռագրական հասցէն՝ ԱԹԷՆՕԲԱՆՔ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատանց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխատուութիւն ապրանքներու և արժեթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղչում, առնելիքի գանձում, վարկագրերու շրջաբերութիւն. փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքեր ու փոխանցումներ հեռագրաւ, հաշուեբնթաց:

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժէթուղթեր.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր ու Եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով: Արժեթուղթերու պահպանութիւն՝ աննշան վարձքի մը փոխարէնը և գանձում ամէն կարգի կտրօններու:

Աւանդ.— Աթէնքի պանքան դրամական աւանդ կ'ընդունի, տարին 3% (հաշուեբնթաց) տոկոս վճարելով:

Խնայողութեան սնտուկ.— Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սնտուկի պատասխանատուութիւն մը կազմակերպած է, որով %ին 4 տոկոս կուտայ դրամական աւանդներու:

Առեւտրական նիւղ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէյիրմէն խանի (Պալթա, Նէմլիչ-Իսքէլէսի) մէջ, նաև նաւահանգիստին մօտ, իր մթերանոցը կ'ընդունի շատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յաճախորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ իբր աւանդ և թէ իբր երաշխաւորութիւն իր բրած փոխատուութեանց: Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ նպաստաւոր պայմաններով:

Ընդհ. Տնօրէն
Ջ. ՄՈՂՅՈՒ

ԳԱՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ
ՄԷԿ ԱՆԳԱՄԷՆ ԲՈՒԺՈՒՄ
ՏՔԹ. Յ. ՕՐԴՈՒՆԼԵԱՆ

Բրոֆէսօր Էրլիխի վերջին անգամ գտած 606 Սալվարսան դեղով կատարելապէս կը բուժէ հին և նոր գաղղիական ախտերը միմիայն մէկ ներարկումով. Նաև ջերմախտութեան, միզամանի և երիկամունքի հիւանդութիւններուն կարճ և նոր մեթոտով կը դարմանէ. իրեն դիմող հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր իր գործատեղին, Սիրքէճի, Թրամվայի ճամբուն վրայ, Մէշվիս լուսանկարչատան առաջին յարկը: ԾԱՆՕԹ.— Ամէն տեսակ գործողութիւններ միզանցքի և արգանդի հիւանդութիւններու և մասնաւոր խնամք:

Ի ՆՊԱՍՏ
ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՂԻՆ

Թէ ձեր առողջութեան պահպանման
Թէ օսմ. արտադրութեանց յարգ ընծայելու
Թէ ազգ. վաճառականութեան օգնելու համար օսմ նաւատորմիղի օժանդակ մարմնոյն ի նպաստ շինուած

ՍԻԳԱՐԻ ԹՈՒՂԹԸ
ԵՒ
ԼՈՒՑԿԻՆԵՐԸ

նախապատուութիւն տալով գործածելը
ձեր հայրենասիրական պարտականութիւն մըն է:

Ամէն գիներու տեսակէտով բնաւ չտարբերիր ուրիշներէն:

Ընդհ. կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս. Ֆինճանճըլար, Թիւ 8
—10—

ԱԼԼԻԱՆՑԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի՝ ՃԷՆՈՎԱ
Ընկերութեան դրամագլուխ՝ 15.000.000 ֆրանք
Պահեստի դրամագլուխ՝ 35.000.000 ֆրանք
ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՃԷՆՈՎԱ, ՎԻԱԼԷ ՏԸ ՄԻԼԻՕՑԻԱՆԱ

Ընկերութեան Հիմնադիրները
Քրէտիթօ Իթալիանօ՝ Ճէնովա. Մանցի եւ Ընկ.՝ Հռոմ
Պանք Ֆիւր Հանտէլ եւ Ընկ.՝ Պերլին. Նացիօնալ Պանք Ֆիւր Տէօյչլանտ՝ Պերլին
Տրէզտըր Պանք՝ Պերլին. Մէրք Ֆինք եւ Ընկ.՝ Միւնիխ
Քրէտի Անշթալթ՝ Վիեննա. «Միւնիխ» Վերապահովագրական Ընկ. Միւնիխ
Էվան Մէրէնճի Ընդհ. Տնօրէն՝ Ճէնովա

Ընդհ. Տնօրէնի օգնական
ՋՕՐՋՕ ՏԻ ՄԻՐԱՆՏԻ

Ընդհ. Տնօրէն
ԷՎԱՆ ՄԷՐԷՆՃԻ

Ընդհ. գործակալներ ամբողջ Թուրքիոյ համար՝ ՍԹԵՒԱՐԹԻՍ ԵՂԲԱՐՔ
Ազիզ խան, Ղալաթիա

Կեանքի ապահովագրութիւն, խառն, մ'տե համար.— Զանազան տոմսագիրներ.— Նոր և նպաստաւոր տոմսագրեր.— Խիստ չափաւոր ապահովագիններ.— Խիստ անկասկած պայմաններ.— Բացարձակ ապահովութիւն.— Սեղմող պայմաններու բացակայութիւն.— Վնասներու և ապահովագիրներու արագ կարգադրութիւն:

ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԵՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ

Ընկերութեան դրամատուներն են՝
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ ԵՒ ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

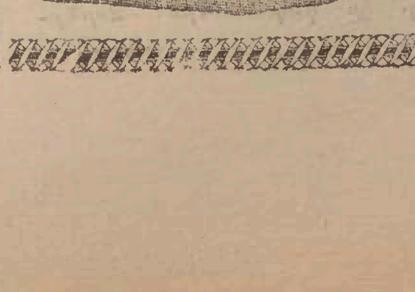

ԹՈՄԱՍ Ս. ԹԱՔԸՐ
26 Էէրէէմալէ Բազար 26
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՊԻՐՄԻՆԿԷՄԻ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ
ԹԱՆԿԻՍ ՏԱՆ
ՀԵԹԱՑԹԻՉ ԿԱԶՈՎ, ՊԵՏՐՕԼՈՎ, ՊԵՆԶԻՆՈՎ ԵՒ ԱԼՔՕՕԼՈՎ
ՇԱՐԺԻՉ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ

Թոմաս Ս. Թաքըր Տունը կը ներկայացնէ նաև ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԸ և ամէն մեքենաներուն կատարեալ գծագիրը կը ստանձնէ. Հողագործական Խնամուած Մեքենաներ, Ելեկտրական Ջերմուցումներ, Գործարանի Մեքենաներ և Գործիքներ, ամէն տեսակ Ջրհաններ, Հօսկին մարքայով Զօրաւոր Փոմփաներ, Մանածի Մեքենաներ, ևն. ևն.: 16—104